

ELŐFIZETÉS

BELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIBDTESEK:

4-hasábos postai sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyomaték ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 23. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Csütörtök, október 9.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Botrányok jegyében.

Vihar az új országházban.

A kisjelenői lövészenyek.

Weitzer János temetése.

A cári pár válik?

Az első vihar.

Két primadonna pöre.

Láng Lajos és az újságíró.

Az aradi motor-köszlekedés.

Az első ülés kellemetlenségei.

Az ülésterem és a folyosó.

Hajosa egy elmebeteg után.

A levélhordó gyilkosai.

Tárca: János.

Garnok: Jegyzetek az aradi vár ostromá-
ról. Írta: Galsai Kovács Ernő.

Botrányok jegyében.

Arad, október 8.

Alkotmányos életünk diszes, új templo-
mát minden külső fény és ceremónia nél-
kül adták át ma a közhasználatnak. Mi-
kor egy vidéki vármegye központján új
székházba költözik a törvényhatóság, bi-
zony nagyobb ünnepség folyik, mint ma
Budapesten, a hol a nemzet képvisellete
foglalta el a kiegyezés óta mindig óhaj-
tott és tervezett, állandó hajlékát.

A szintelen megnyitó mintha fotogra-
fiája lenne annak a szürke tömegnek, me-
lyet hivatalos nyelven a magyar népkép-
viselőnek hívnak, de a mely a valóság-
ban nem annyira képviselője, mint inkább

meghamisítója a népakaratnak; mely tö-
meg egetverő botrányokra kész, ha a *párt-
érdek* úgy kívánja, de kezes bárány a
hatalom oldalán, amikor a *nép érdekéről*
van szó.

És ezt a szomorú hitünket igazolva,
megerősítve látjuk mindjárt a ma lefolyt
legelső ülésen.

A parlamentet hazaküldték nyaralni, a
mikor még hire se volt a nyárnak; haza-
menesztették a hon atyáit aratni, mikor
még zöld volt a kalász; s az ország ügyei
körüli még nem fejeződött be, a délibábos
rónán pedig még nem kezdődött meg a
dologidő.

Késő, hűvös ősz lett, mire egybehiv-
ták megint.

Hogy a parlament nyara miért jött
oly korán az idén, azt elégszer megírták
a lapok a télettségben elmúlt négy hónap
alatt. Hisz a verebek is azt csiripelték,
hogy a kiegyezési tárgyalások miatt kel-
lett eltenni az utból a mi derék népkép-
viselőt, mert félni lehetett, hogy a
kiváncsiaskodó ellenzék megzavarja a tár-
gyalások békés menetét; s a közhangulat
egyben, vagy másban pressziót gyakorol-
hatna a vásáron civódó állambölcsekre.

A nemzet vagyona, az ország létérde-
ke felett folyt az alku zárt ajtók mellett
titokban; s nem tudjuk mit vettek, mit
alkudtak el tőlünk. Csak azt vesszük ész-
re, hogy a monarchia másik feléről dia-

dal-ujjongás hallatszik, és azt látjuk, hogy
megelégedetten dörzsölik kezeiket azok,
kik eddig is a mi zsirunkon hízta a
Lajthán tul.

A nagy mérkőzés gladiátorai még nem
döntötték el végleg a csatát, de az ellen-
őrzésre hivatott parlament együtt ül már.

Együtt ül, nem azért, hogy dolgoz-
zék, hanem, hogy botrányokat csináljon
kisebb-nagyobb illemkérdésekből, apró köz-
jogi sérelmekből, s mindenből, ami olyan
nagyon-nagyon kicsit fáj ennek a nem-
zetnek.

A mai nap, a megnyitó előadás maga,
mindjárt a botrányok jegyében vihar-
zott le.

A Kossuth-párt volt a viharverő.

De nagyon csalódna, aki azt hinné,
hogy a kiéhezett ellenzék a kiegyezés nagy
existenciális kérdésének titokzatossága
miatt rontott rá a kormányra, s falreze-
gő vihar közt követelte, hogy hozassék
nyilvánosságra mindaz, a mit a tárgyalá-
sok folyamán a nemzeti közvagyon meg-
ővására kivívni, vagy legalább fönntarta-
ni sikerült.

Nem, a mi ellenzékünkön ennyi ko-
molyságot, ennyi céltudatos munkát fölté-
telezni merészség lenne.

Hanem megint a Kossuth-kérdés! És
újra az aradi vértanúk!

Kossuth Lajos százszentendős születése
napját akkora fénnel és egyöntetűséggel

TÁRCA

János.

A tavasszal Nagy-Enyeden voltam keresz-
telni bátyám elsőszülött fiát, kit már régóta
vártunk és óhajtottunk, s kinek megérkezése
mindnyájunknak nagy örömet okozott, annál is
inkább, mert családi nevünket már-már az a
veszély fenyegette, hogy egyetlen fivéremmel,
ki már nem egészen fiatal, maholnap kihál.

No de hát az oly sokszor megénekelte Gólya
néni kitett ezuttal magáért, és Schenk tanár
theoriája nélkül is meghozta a várva várt örö-
köst. Engem hívtak komának. Így történt az-
után, hogy én, mint az erdélyiek mondják, Ma-
gyarországból, még pedig az Alföld kellő közep-
péről, indultam utnak, hogy ezt a megtestesült
örvendetes eseményt magam mentsem meg az
örök kárhózzattól, azaz személyesen tartsam ke-
resztviz alá.

Tán mondanom sem kell, hogy nagyon
megörültek jöttömnek s csaptak is tiszteletem-
re akkora paszittát, hogy ugyancsak elmondhat-
tuk volna az egyszeri paraszt gyerekkel, kit
a bucsu iránt kérdeztek, hogy reggel nyitot-
tuk ki a bicskát s csak este csuktuk be.

Ilyen nagy muri után pihenni is kell egy
kissé, no meg egy pár rokon van a közelben
is, ezeket meg kell látogatni, viszont mások,
hallván, hogy itt vagyok Magyarországból, en-
gem keresnek fel s bizony-bizony a sok jövés
menéssel oly hamar eltelt az a pár nap, mit
szórakozásomra szántam, hogy észre sem vet-

tem s itt volt az ideje, hogy hazafelé fordítsam
a szekereim rudját.

Isten veletek édeseim ott az eszterháj alatt,
el kell válnunk, nem élvezhetem tovább a hi-
res fatányérost, lucskos káposztát, majoránás to-
kányt, tordai pogácsát, dalauzit s ki tudná
m nd felsorolni speciálítását a ti fatornyos ha-
zátoknak, a mikkel engem jól tartottatok. De
nekem immár haza kell mennem, hi a köteles-
ség, s mi tagadás benne, vágyódom is már
haza. Az édes otthonnak mindig megvan a ma-
ga delejes varázsa, aztán meg tudom, hogy en-
gem is várnak már nagyon. Bár az uram, ki a
nap fáradalmait után szükségét érzi annak, hogy
ügyes bajos dolgait velem megbeszélje, örömet,
bánatát velem megossza, bár három apró kis
cselédem, kik nemcsak a napot is számlálják,
hogy mikor jön haza az édes, meghozza-e az
ígért puskát, kardot, piros pipi kendővel bekö-
tött fejtű babát.

Nohát csak fel a csomagokkal, még egy
csók, még egy ölelés, aztán hadd induljon az a
vasuti alkalmatosság.

— Szászváros, Piski. Soborsin, Mária-Radna,
Arad — kiálltja a kalauz lassan egymásután-
ban, végre eljön az én állomásom is, a mely-
től félórányi kocsit a puszta. Csakhogy már
öreg este lett, mire kiszálltam; szerencsémre
holdvilágos az éj.

— Itt van-e kend János, — kiáltom, de
rögtön meg is pillantom Jánost, a mi kocsi-
unkat, ki katonásan köszönve felszedi csomag-
jaimat a kocsiba s még én is abba elhelyezem
magamat, felugrik a bakra és kiköszörűli a
torkát, mert tudja már előre, hogy neki ilyen-

kor mindenről referálni kell, a mi távollétem
ideje alatt történt.

János alföldi születésű, katonaviselt ember,
ki üres óráiban újságot olvas, és a pusztában
mint írástudó ember, nagy tekintélyeknek ör-
vend.

— Nagyon finoman kiművelt ember ez a
János, — szokta az öregbérés mondani, s eb-
ben van némi igazság. János intelligencia dol-
gában fölötte áll a többi cselédnek, csak egy
furcsa szokása van: t. i. ha ur emberekkel
beszél, különösen műveltnék akar látszani s
azért néha oly kifejezéseket használ, a mit
nem minden embert ért meg, vagy legalább is
nem úgy érti, a mint azt János megértetni kí-
vánja.

— Hát mi újság János, — kezdem a szót
— mit csinál az ur meg a gyerekek? Nincs-e
valami baj vagy betegség köztük?

— Meg van kérem átoszággal mindenki, a
kellő illatban.

— Hogy érti ezt János?

— Hát, hogy úgy van mindenki, amint
illik: jól.

— Tehén, disznó, apró jószág között nincs
baj? Van-e már kis borju?

— Van bizony, szép kis üsző várja a te-
kintetes asszonyt. Nálunk a pusztán hála Isten-
nek nincsen baj, hanem a faluban kiütött a
száj és körömfájás.

— Tyűh, — mondok — akkor vigyázni
kell, valamiképp be ne hozzák a bajt.

— Gondoskodva van már arról, — szól
János — őrzik a határt mindenfelől. Kérném
is a tekintetes asszonyt, tessék szót emelni az

ünnepelte meg a nemzet, hogy a Bécs felé hízogók távolmaradását észre sem vette az ország. Az aradi vértanúk emléke sem lenne szentebb, ha egy Budapest-ről jött babérlevéllel több hervadna most a vesztőhelyen. Ezekkel a kérdésekkel ráérnénk foglalkozni csöndes napokban. A daliás idők emlékeit is ráérnénk ápolgatni akkor, a mikor nem kopog az ajtónk előtt egy újabb „negyvennyolc”: a közgazdasági szabadságharcz.

De — a Kossuth-pártnak szól figyelemztetésünk — hazafiatlanságot követ el az, aki botrányokat hajhász most és közjogi gravameneken nyargal, ahelyett, hogy méltóságteljes komolysággal megkérdezné a kormányt:

— *Kiegyezünk-e?*

Lábbal tiporja a nemzet legvitálisabb érdekeit, aki a tengerszem elvesztése felett kesereg, ahelyett, hogy az osztrák telhetetlenségről szólva, gunyosan megkérdezné a kormányt:

— *Kapitulálunk-e?*

Es létalapjában rendíti meg a nemzet képviselőit vetett bizalmunkat, aki az uralkodó személyét hurcolja meg az ország színe előtt, ahelyett, hogy gazdaságunk önálló fejlődésében bizva, önérzetesen megkérdezné a kormányt:

— *Elvállunk-e?*

Alkotmányos életünk új templomának felszentelése napján találjon termékeny talajra e figyelemztetés!

A szabadelvű párt ülése. Az országgyűlési szabadelvű párt Podmaniczky Frigyes báró elnöklése alatt ma este 8 órakor értekezletet tartott, melyen napirend előtt Podmaniczky báró elnök üdvözölte Széll Kálmán miniszterelnököt azért a bátor, őszinte, hazafias magatartásért, melyet a mai képviselőházi ülésen tanusított. Széll miniszterelnök válaszolt az üdvözlésre; megköszönte az ovációt s kijelentette, hogy az a tudat adott neki bátorságot véleményének nyílt, őszinte elmondására, hogy a pártban osztoznak nézeteiben. — Ezután áttértek a jelelésekre.

A szászrégeni képviselő választás. Szászrégenben tegnap volt a képviselőválasztás. Egész nap tartott a választás, amelynek eredménye az, hogy Urmánczy Nándor dr. szabadelvű jeleltet Teleki Domokos gróffal szemben 83 szöbbséggel képviselővé választották.

A néppárt alelnöke. Az országgyűlési néppárt ma este hat órakor ülést tartott, melyen a párt alelnökevé Rakovszky István országgyűlési képviselőt választották meg.

Vihar az új országházban.

(A képviselőház első ülése.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 8.

Elérkezett végre az első munkanap. Az új országház képviselőházi oldalán megnyiták az összes lépcsőcsarnokok, hogy befogadják a parlament munkás tagjait és felkalauzolják oda, ahol minden ünnepi díszben, káprázatos pompában, fényben és ragyogásban várja őket. Minden oly rendkívüli, minden oly szokatlan itt. Akik a parlamenti levegőt ismerik, az első pillanatban arra gondolnak, hogy a mai nappal teljesen megváltozott a Ház képe. Nem a keretet értem, mert ennek változása természet-szerű. A honatyák, bár tegnap megismerkedtek már a helyiségekkel bizonyos megilletődéssel lépnek be az ülésterembe, a teremben minden ünnepi és minden arc ünnepies.

Réggel 8 órakor még zajos kalapálás hangzott az ülésteremben. Az utolsó rendezkedést fejezték be. Fél 10 órakor kezdett élénkülni a Ház. Ekkor érkezett a Házba Széll Kálmán miniszterelnök titkárával és a miniszteri szobába ment, ahol Apponyival tanácskozott. A teremben a miniszterek közül elsőnek Láng Lajos jelent meg, majd Fejérváry, akiket melegen üdvözöltek.

Kevéssel 10 óra után nyitotta meg Apponyi az ülést. Akik azt hitték, hogy a hölgyekkel teli karzat előtt az első ülés az új Házban ünnepiesen megy végbe, csakhamar alaposan csalódtak.

Mindjárt a királyi kézirat felolvasása után

Barabás erősen fulmináns beszédet tartott, a melyet az elnöki rendreutasítások egész sora követett. Az ellenzék erősen zajongott, hogy kipróbálja az akusztikát, amely kitűnőnek bizonyult.

Széll Kálmán válaszolt Barabás támadására majd Rátkaynak Kossuth Lajosról.

Az első ülés lefolyása a következő volt:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Láng Lajos, Fejérváry Géza báró, Wlassics Gyula, Lukács László, Plósz Sándor, Darányi Ignác és Cseh Ervin miniszterek.

Elnök negyed 11-kor nyitotta meg az ülést és felolvastatta a Ház ülésének elnapolását és a második ülésszak megnyitását tartalmazó királyi kéziratokat.

(Az első támadás.)

Barabás Béla előadja, hogy a múlt ülés-szak végén megkérdezte a miniszterelnöktől, hogy miért napolták el királyi kézirattal a Házat. A miniszterelnök azzal felelte, hogy a kormány elfoglaltsága az oka. Arról győződtek meg, hogy az elnapolásnak más okai voltak. Eleinte azt hitték, hogy az elnapolás azért történt, hogy az új Házban először a király hangja hallassék el. Sajnos, ez nem valósult meg. A király nincs itt. Ismétli, a mit a mult-kor mondott, hogy „a királyi elnapolás a mi kijátszásunk volt”. (Zajos tetszés az ellenzéken).

Apponyi kijelenti, hogy Barabás e kifejezését mint akkor, most is kifogásolja (Tetszés).

Barabás: Az első indoka az elnapolásnak az volt, hogy október 6-ikát a kormány megünnepelni nem akarta. Bizonyítja, hogy október 6-ikára hívták össze a Házat, de egy császár-vágással úgy oldották meg a kérdést, hogy október 8-ára tűzték ki, s ezzel a kormány a királyi kézirattal ellentétbe helyezkedett.

Oly nagy politikai események játszódtak le a nyár folyamán, hogy 20 képviselő okvetlenül összehívta volna a Házat, ha nem lett volna királyi kézirattal elnapolva. Második indoka ennek az volt, hogy a kormány nem akart a Kossuth-ünnepen sem részt venni. (Nagy zaj.) Holott Kossuth törvénye alapján ül itt a fele-

intező urnál, hogy az apámat, ki már öreg szegény, és tettelegességre nem alkalmas és most csak ott a lovak közt kacérkodik hasztalan, tenné meg őt száj és körömfájó csósznek. Sok cseléddel vagyok, nekünk is jól fogna az a kis napszám.

— Majd beszélek erről az urammal — biztatom Jánost, ki ily módon adja tudtul apja munkaképtelenségét és fizetés nélküli facérkodását a lovaknál.

— Hát eső volt-e erre ezen idő alatt — kédelem tovább.

— Nálunk nem volt, csak a szomszéd uradalomban volt valamelyes, hogy azt az illetlenséget elkövették.

— Mit csináltak ott?

— Tán hallotta hírét a tekintetes asszony a viharálgynak, hát kérem ezekkel lütek a felhőkbe. Már kérem ez csak nem illő.

— Miért, János? Lásza, én úgy hallottam, hogy evvel a jégesőt akarják megakadályozni.

— De kérem átoszággal, ki tudja azt, hogy nem téved-e egy olyan golyóbis az égbe? Már, hogy az urak nem átalják ilyenekkel terhelni a lelkiismeretüket.

Ezek után nagyot csap a lovai közé, imigy töltvén ki bo-szuját az urakon, és nem szól jó darabig semmit, én pedig nagyon félek, hátha eltalál aludni, s utóbb leesik a lovak közé, mit csinállok én akkor ezekkel a veszett csikókkal? Nem születtem jukker-asszonynak, nem tudok hajtani. Tartozom ugyan a Jánosnak azzal, mikép kijelentsem, hogy ő vele ilyesmi nem szokott megtörténni, de engem mégis csak megszáll a félelem, a mit tekintetbe véve, hogy éj van s egyedül dőcögünk

a szántóföldek között, tán nem lehet egészen rossz néven venni tőlem. Meg kell szólaltatnom Jánost, ez a sötétben is világos előttem.

— Mi az ott? — kérdem egy emelkedésre mutatva.

— Szenet égetnek.

— Meggyuladt-e már vajjon, — kérdem, hogy egyáltalán kérdjek valamit.

— Tegnap voltunk itt az intéző urral, annak jelentette az öreg Gergely, hogy a közepe már kiégett, de a körülményei csak most gyuladtak meg.

No ezt már nem állhatom meg nevetés nélkül, aminek János megőrül. Elfeled urat és ágyut s udvariasan kérdezi:

— Arra milyen vidéknek tetszik lenni, amerre a tekintetes asszony járt?

— Biz arra hegyek vannak János.

— Nem lehet az szép, — véli János, ki imádja az Alföldet.

— Én is jobb szeretem a rónát, — mondok, — de azért szép ám a hegyes vidék is. Sok mindent lehet ott látni. Némely hegy te-tején váranak, romok állanak, amelyekben hajdan híres fejedelmek, királyok laktak.

— Hej! — sóhajtott János, — ezelőtt csak jobb volt mindenfelé. Manapság már a királyi pálya is nagyon rossz pálya. Hogy úgy néha olvasok egy-két rendet az újságba, azt értem ki belőle, hogy bizony rossz idők járnak a királyokra. Mondtam is a feleségemnek, hogy nem szeretnék belőle, mert biztosabb az ember élete, ha ily hivatalban élvezi a nyomort.

Tovább megyünk. Ez idén, a késői fagyok következtében, a vegetáció nagyon el volt maradván — ahol egy fűszál, egy levél nem volt

látható, s így nagyon föltűnt nekem, mikor a holdvilágnál, az árok szélén, egy bokor üde zöld csalánt vettem észre.

— Nézze János — mondok, — milyen csodálatos, sehol még nyoma sem látszik a fűnek, vagy bokornak s ez a szegény árva csalán itt, milyen szépen kizöldült.

— Az onnan van — magyarázza János — hogy annak éppen az illetőségére sütött a nap.

Beértünk a faluba. Aludt persze már mindeuki, csak a kutyák ugattak. Egy házból azonban világosság sugárzott felénk.

— Ki lakik ott János?

— Egy zsidó tűzér.

— Zsidó tűzér, — kiáltok csodálkozva a két nem éppen összeillő fogalmon — s mióta vannak itt a faluban katonák?

— Kérem, a tűzér nem katona, hanem ennek az a mestersége, hogyha tűz üt ki valahol s a ház biztosítva volt, akkor ő fizet, ha nem gyulad ki, akkor neki fizetnek. Most, hogy ebben az utcában a napokban tűz volt, hát ide jött s azóta van itt.

No de végrevalahára kiérünk a pusztára. Már látom a mi villaszerű házunk tornyocskáit, az országuton meg már messziről fehérlik az uram bur kalapja. Elebém jön, így hát mindjárt leszálok. De jó, is, hogy itthon vagyunk.

— János csak fogjon ki. Hála Istennek, megérkeztünk szerencsésen, pedig de félttem, hogy vagy feldülünk, vagy elaluszunk.

— Nem szabad az ily esetben, — szól János s nagyot csapva a lovak közé, vigan hajt a kocsiszin elé.

lős kormány. A tengerszem elrabolták tőlünk. A kiegyezés tárgyalása baszontalan és meddő. Már régen elérkeztünk az önálló vámterület jogi alapjához, mégis Magyarország kizsákmányolása folyik egyre. Minden hatalom ellenünk esküdt. Hogy Magyarország tönkretétessék és elpusztuljon, első sorban ott van a király akarata. (Nagy zaj, taps balról, rendre! rendre! jobbról.)

Apponyi haragosan az asztalra üt.

(Nagy zaj. Eljen Barabás!)

Rátkay László: Igenis, a király akarata. (Nagy zaj.)

Apponyi: Felkéri Barabást, hogy magyarázza meg szavait.

Barabás: Hibásan szólott előbb, mert nem a király akarata van ellenünk, hanem az osztrák császár! (Zajos helyeslés balról.)

Apponyi: Miután Barabás a házszabályok ellenére bevonta a király személyét a vitába, ezért rendre utasítja. (Zajos tetszés, taps jobbról.)

Barabás: Le akar borulni a király előtt, de kérdi, hol van a király és merre van háza? Miért nem jött el a Mátyás-ünnepre?

Apponyi: Újból rendre utasítja Barabást és ha még egyszer bevonja a vitába királyt, akkor elvonja tőle a szót. (Zajos helyeslés és taps.)

Barabás: A kiegyezéskor a külügyminiszter szava a döntő és a kormány így koldussá teszi az országot. Pártja nevében kijelenti, hogy nekik Ausztriával semmiféle kiegyezés nem kell és felkéri a kormányt, hogy minden további tárgyalással hagyjon fel. (Zajos taps balról.) Allítsa fel az önálló vámterületet. Nem bánja, oszlassák fel bár akárhányszor a Házat, az utolsóig mennek, de Ausztriával ki nem egyeznek. (Zajos éljenzés és taps.)

Széll Kálmán miniszterelnök: (Percekig tartó zaj.)

Apponyi kéri a Házat, hogy hallgassa meg a miniszterelnököt, mert ez kötelessége. Elnöki kötelességét mindenkor teljesíteni fogja.

(A miniszterelnök válasza.)

Széll: Ebben a Házban nagy harcok folynak, de mindenkinek meg kell tartania a tárgyilagosságot, mert ez kötelező. A kir. kéziratból való elnapolásra sok precedens volt. Hogy október 6-ára szólott a kézirat, az nem volt szándékos. Bizonyítja, hogy 8-án nyitották meg az ülést. Hogy miért nem vett részt a Kossuth-ünnepen, azt lesz alkalma őszintén megmondani, ha a kérdés napirendre kerül. (Zaj.) A tengerszem dolgába senki sem folyt be. (Zaj.)

Elnök Rákosi Viktort rendre utasítja és kijelenti, hogy ha csend nem lesz, felfüggeszti az ülést. Ha a szabályokat be nem tartják a parlamentárizmus fog szenvedni.

Széll: Sajnálom, ha éppen az első ülésen kellene felfüggeszteni az ülést. — A kormány szabadjára hagyta a bírói eljárást. Becsületszárára jelenti ki, hogy ez ügyben sem Körberrel, sem Goluchowskyval nem beszélt. És minden beavatkozással való inszinuációt visszautasít. A mi a kiegyezést illeti, sajnálattal hallotta, hogy belevonták a király szent és sérthetetlen személyét. Minden politikai ügyért a kormány felelős. A király mindenha alkotmányosan járt fel. (Hoch!) Hocholhatnak önök, de a nemzet nem az önök érzelmét táplálja, hanem a mienket. (Eljen a király!) Hogy Magyarország anyagi süllyedését akarná a király, ezt visszautasítja, mert igaztalan. (Eljenzés.) A hosszú kínos tárgyalásba a király bele nem folyt, reá sem befolyást, sem pressziót nem gyakorolt. Nehéz pozícióban a király respektálta mind a két fél jogát. Goluchowsky soha be nem folyt az ő jogkörébe, s ezt meg se engedte volna. Ha az ellenzék az alkotmányos-

ság miniszteriumának előterjesztését már születésekor obstrukcióval fenyegeti, ez forradalomra vezet. A törvényes utról le nem tér soha. És ha mégis megtámadják, a nemzet mellette fog állást foglalni. (Zaj.)

Elnök Papp Zoltánt rendre utasítja.

Széll: Ő szemleszáll a harccal, de az érvék terén és nem az erőszak terén.

(Széll a Kossuth-ünnepről.)

Rátkay László kijelenti, hogy a mig a kormány nem nyilatkozik, miért nem vett részt a Kossuth-ünnepen, addig itt semmi tárgyalás folyhat. (Nagy zaj.)

Széll Kálmán miniszterelnök: Elismeri Kossuth Lajos nagy érdemeit a 48-as törvények létrehozása körül. Deák Ferenc is elismerte ezt ezen a helyen, de minden nemzet életében előfordulnak bizonyos ellentétek. Ilyen ellentétek vannak nálunk is, a melyek azonban idővel el fognak simulni. Kossuthot nemcsak a 48-as törvények szempontjából kell megbírálni, hanem abból is, hogy ő állította fel az összeférhetlenségi tant a nemzet és a Habsburg-dinasztia között. Ebben hívei nem követik, de Kossuth fenntartotta utolsó lehelletéig. Megmondta már többeknek, hogy azért nem vesz részt és nem is vett részt a Kossuth-ünnepen, mert hiszen Kossuth ellentétbe jött az alkotmányos renddel. Hivatása az, hogy téves tant ne illeszthessenek bele a nemzet érzelmeibe.

(Hódolat a királynak.)

Rátkay rövid válasza után

Elnök kijelenti, hogy a Ház hódoló tisztelettel veszi tudomásul a kir. kéziratot.

Felkiáltások balról: Semmi hódolat!

Elnök: E közbeszólásokat nem veszi tudomásul. Es ezennel megnyitja a második ülés szakot. Az ülést pedig felfüggeszti.

A szünet után

az elnök bejelenti a nyáron történt elhalálozásokat és az új képviselőket, mire a holnapi ülés napirendjére kitűzi az alelnökök és jegyzők választását.

Ezzel az első, viharos ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

A főrendiház ülése.

Budapest, október 8. A főrendiház ma délután egy órakor gróf Csáky Albin elnöklésével rövid ülést tartott, melyen felolvasták a királyi kéziratot és a szünet alatt beérkezett jelentéseket.

A margittai mandátum.

Budapest, október 8. A kir. kuria I. választási tanácsa ma délelőtt folytatta a margittai választás ellen beadott petíció tárgyalását. A viszonyválaszok elhangzása után a tanács déli 12 órakor itélethozatalra vonult vissza s elrendelte a mandátum ügyében a vizsgálatot. A petícióban felpénaszolt vesztegetés és osztályellenes izgatás kiderítésére a vizsgálattal a nagyváradi kir. táblát bízta meg.

A barcelonai ostromállapot.

Madrid, október 8. A minisztertanács elhatározta, hogy Barcelonában megszünteti az ostromállapotot és erre vonatkozó rendeletet terjeszt a király elé aláírás végett. A kamarák október 20-án ülnek össze. A királyi család visszatért Madridba.

Bányászok sztrájkja.

Genf, október 8. A szervezett munkások két népes gyűlésén elhatározták, hogy az általános sztrájkot csütörtökre virradó éjjel kihirdetik, ha a közuti vasut sztrájkoló alkalmazottainak követeléseit szerda délelőtt 11 óráig

nem teljesítik. A városi villamossági gáz- és vízművek munkásainak egyesületei elvben csatlakoztak az általános sztrájkhoz.

Firminy, október 8. Az idevaló bányamunkások elhatározták, hogy holnap megkezdik a sztrájkot.

A kisjenői löversenyek.

(A nevezések és a versenyprogram.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 8

A „Seprős és vidéke félvér lötenyésztő szövetkezete” október hó 19-én, vasárnap rendezi ideai löversenyét József főherceg védnöksége alatt. A versenyt, mint irtuk, Kisjenőn tartják meg délután 1 órai kezdettel, s programja a beérkezett nevezések feltüntetésével, a következő:

I. A földművelési miniszter díja: Sikverseny 1000 kor., távolság 2400 méter. Félvérek számára. Paikert Henrik ur 5 év pk. Okos, Vihar I. Almassy f. v. kanca. 2. Fejér József ur, 5 év sk. Marygold, Bojtár — Zichy f. fv. kanca. 3. Ugyanaz id. pk. Mirra, Lator 2. fv. kanca. 4. Czárán J. ur id. sm. Purplee, Purplee fv. kanca. 5. Ifj. Kintzig János ur 4 év pm. Pezsgő, Durcás — Vihar kanca. 6. Rozvány József ur 5 év sp. Coquette, Furioso — fv. kanca. 7. Czárán Márton ur 4 év pk. Marcsa, Vihar I. — fv. kanca.

II. Az aradi versenyegylet és Arad vármege díja: Gátverseny: Tisztelet díj és 700 kor. Távolság 3200 m. Félvérek. 1. Paikert Henrik ur 5 év. pk. Zerge, Vihar I. — Wenckheim-féle félvér kanca. 2. Csiky D. ur 5 év fm. Vihar I, Vihar I. — Wesselényi-féle fv. k. 3. Fejér József ur id. pk. Mirza, Lator 2 (fv.) — fv. kanca. 4. Csiky Jenő ur 4 év pk. Mátka, Vihar I. — Wesselényi f. fv. k. 5. Rozvány József ur 5 év s. h. Kalábrisz, Lator 2 (fv.) — fv. k. 6. Czárán Márton ur 4 év pk. Mirza, Bojtár fv. — Kövér f. fv. k. 7. Czárán Géza ur 6 év fh. Holló, Gitano fv. — Bálvány fv. k. 8. Ifj. Kintzig János ur 4 év t. k. Szótyke, Durcás — Sylvia fv. k.

III. Hadseregi akadályverseny. Tiszteletdíj és 600 kor. Távolság 4800 m. 2. Lov. Wacławiczek Rezső szds. 4. év ph. Pallér, Primás II. — Drágám. 2. Herzig Ottó szds. id. ph. Sasha fv. Guynnersburg után. 3. Gr. Haller Pál ths. id. ph. Svengali, fv. Bálvány után. 4. Noszlópy Emil szds. id. sh. Remény, fv. Kisértlet után.

IV. Hölgyek díja. Sikverseny 1000 k. Távolság 2000 m. 1. Paikert Henrik ur 3 év. pk. Aranybaba, Flon — Arlequine. Dobó István ur 5 év pm. Malachit, Fenék — Menyasszony. 3. Gr. Starhemberg Vilmos szds. 3 év pk. Biéla, Pauzerschiff — Alzheta. 4. Lov. Wacławiczek Rezső szds. 4 év ph. Pallér, Primás II. — Drágám. 5. Gr. Pejacsevitsch Albin 3 év stp. h. Tanbetyár, fr. Bencur — Viola. 6. Ugyanaz 3 év sk. Dragina, King Monmouth — Princesse de Galles. 7. Jajér József ur 5 év sk. Marygold, fv. Bojtár. 8. Császár Zoltán ur 3 év stpk. Annie, Courdur — Blach Agnes.

V. József főherceg díja. Gátverseny Tiszteletdíj és 600 kor. Távolság 3200 m. 1. Paikert Henrik ur 3 év pk. Moki, Duncan — Miss Florence. 2. Gr. Starhemberg Vilmos szds. 3 év sk. Anisette II., Zsupán — Amic. 3. Gr. Pejacsevich Albin 3 év stpk. Tanbetyár. (fv.) Bencur — Viola. 4. Ugyanaz 3 év sk. Dragina, King Monmouth — Princesse de Galles. 5. Czárán Zoltán ur 3 év stpk. Annie, Courouz — Black Agnes. 6. Czárán János ur 4. év pk. Moderne, Pauzerschiff — Moditte.

VI. A magyar lovaregylet díja: Akadályverseny 1000 kor. Távolság 4000 m. Félvérek. 1. Gr. Haller Pál thv, id. ph. Svengali, Bálvány után. 2. Herzig Ottó százados id. ph. Sasha, Gunnersburg után. 3. Noszlópy Emil szds. id. sh. Remény, Kisértlet után. 4. Szunyogh Zoltán ur 4 év sm. Rézkakas, Claricord után. 5. Czárán Zoltán ur id. stpk. Legény, Kossier után. 6. Rozvány József id. ph. Báró, Glück után. 7. Ifj. Kintzig János ur id. pk. Söhaj, Furioso után. 8. Ugyanaz 4 év p. m. Pezsgő, Durcás után.

Weitzer János temetése.

(A hallerschlossi kastély exotikus műkinésel.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 8.

Az aradi waggongyár részvénytársaság a minap elhunyt elnökének, Weitzer Jánosnak temetése hétfőn délután ment végbe Grácban, óriási részvét mellett.

Az elhunyt széleskörben ismert ember volt, természetes tehát, hogy ravatala körül nagyon sokan jelentek meg, hogy megadják neki a végső tisztességet. Különösen Grác városából jelentek meg sokan a temetésen, mely óriási arányainál fogva rendkívül impozáns volt.

Az elhunyt a gyönyörű fekvésű hallerschlossi kastély szalonjában volt ravatalra fektetve. Óriási pompát fejtettek ki az elhunyt hozzátartozói, hogy az utolsó aktusnál is megnyilatkozzék az a nemes stíl, mely az elhunyt élete folyását irányította.

A gyászházhoz tömérdek ember zárandokolt. Már hétfőn délelőtt alig lehetett járni a hallerschlossi kastély táján, annyian gyűltek oda.

Délután két órakor volt a temetés. Két evangélikus lelkész temette, s egyikük hosszabb beszédben méltatta az elhunyt életét, mely telve van annyi érdekes és tanulságos történettel. A temetésen, melynek gyászközönsége gráci előkelőségeiből került ki, az összes ausztriai waggongyárak és csaknem valamennyi vasműgyár képviseltette magát, s koszorút küldött. Mintegy 40—50 koszorú lehetett a díszes érekeposzton. A temetésen résztvett a gráci waggongyár 600 munkása is.

Az elhunyt összes hozzátartozói, neje, fogadott fia, fitestvére és nővére, utóbbi Rámer Lajosnak, az aradi waggongyár igazgatójának édesanyja, mindannyian jelen voltak.

Sokat lehetne írni arról az eleganciáról és pompáról, mely a hallerschlossi kastélyban uralkodik. Ennél becsebbek azonban azok a műkincsek, melyeket Weitzer János világot járó útjában szedett össze. Az öt világrész csaknem minden pontjáról hozott haza az elhunyt valami szépet, érdekeset, és mindenestre ritka, exotikus dolgot.

Weitzer János, már jómódu ember volt, mikor a külföldön, nyugaton, majd keleten, Indiában s azontul raktárakat kezdett felállítani. Ezek a raktárak az ő személyes jelenlétét kívánták meg, s így esett, hogy Weitzer János haszonnal utazta be a világot. Csakhogy nem volt ő egyszerű gépgyáros, mikor ilyen utra indult. Jó szeme volt mindenhez, a mi szép, célszerű kedvelte a tudományokat, és e hajlamának köszönhető az a gyűjtemény, mely most hallerschlossi kastélyában van, s díszére válnék akármely tudományos muzeumnak.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Napfogatkozás, operette. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Valjünk el, vigjáték. (Páros bérlet.)
Szombat: Katalin, operette. (Páratlan bérlet.)

* Az első operál Az opera képezi Zilahy igazgató gondjának egyik fő tárgyát. Eddig is, már az előkészületekből ítélve meglehet állapítani, hogy az operák terén sokat fog produkálni az aradi színház. A téli idényben az első opera A szevillai borbély lesz, melyre az előkészületek be vannak fejezve, és most már csak a művészi kidomborításon fáradoznak a szülő-énekesek, a kar és a zenekar.

* A szultán. E szép muzsikájú operett lesz a jövő hét egyik érdekes előadása. Zilahy

né a címszerepben és Rózsa Lili, mint Roxelán előre biztosíthatják az operett sikerét.

* Lohengrin. A vidéki színpadok között az aradié az érdem, hogy oly hatalmas zenemű mint aminő Lohengrin a műsorba felvétellett. A nagy igény, melyet az opera az énekesek, a kar és a zenekar irányában támaszt, kielégítést fog találni. A próbákat szorgalmasan tartják a színház zenetermében és néhány nap múlva már megkezdődnek a színpadi próbák. Orbán Árpád karmester elismerésre méltó munkát végez és az ő zenetudása és szakértelme biztosítja a nagy opera sikerét.

* Fabricius leánya. A társadalmi színművek egyik különossége Fabricius leánya, mely a bécsi Burg-színháznak állandó repertoár darabja, és mely régi hírnevéről épen belső tartalmának kiváló értékével fogva soha veszíteni nem fog. Zilahy ezt a drámát a jövő hét műsorába vette fel. A főszerepekben Gazdy Aranka és Békés Jánosnak, utóbbi mint Fabricius lép ez idényben a színpadra először. Ternyeinek és F. Cs. gaházy Etelnek szintén nagyobb szerep jutott.

Az első vihar.

(Az új országház felszentelése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, október 8.

Méltóságteljes, fénynyel és lelkesedéssel teli ünnep helyett szenvedélyes, tüzzel és hazafissággal áthatott viharral nyílt meg ma a magyar parlament új otthona: a dunaparti országház. Erre a megnyitóra, helyesebben: ilyen megnyitóra alig volt elkészülve valaki. Zugott a hatalmas ülésterem, de nem a konvencionális éljen-ektől, hanem a hoch-tól és az abcugtól. Forrongás volt lent a völgyben, még pedig szokatlanul heves és erőteljes, mely annál különösebbnek tetszett, miután a Ház képe mégis ünnepies volt.

Már korán reggel nagy tömeg lepte el az országház előtti roppant nagy térséget. A „nagy tömeg” jelzést itt Sándor-utcai értelemben kell venni. Ha ennyi ember gyülekezik a Sándor-utcában, az már nem mindennapi esemény és kivonul a rendőrség. De ezen az óriási térségen fel sem tűnt a sok száz ember s bár a rendőrség meg is jelent, dolga nem akadt.

Csak annál az ajtónál volt életveszélyes tolongás, ahol naiv emberek jegyet reméltek kaphatni a karzatra. Holott minden jegy már napokkal ezelőtt elfogyott s akkor is csak kiválasztott ember kaphatott nagy protekcióval. Az új országház üléstermeinek karzata nem kedvez a honatyák kibicének, a karzaton jóval kevesebb ember fér el, mint a Sándor-utcai házban.

A publikum izgatottan leste: ki lesz az első képviselő, aki az első ülésre érkezik.

— Fogadni mernék, hogy Madarász bácsi, szolt mély meggyőződéssel egy józsefvárosi korcsmáros.

— Apponyi lesz az első, vélte egy vidéki atyafi, hisz ő itt házigazga.

— No, én nagyon csodálkoznék, ha nem Pichler előzné meg a tisztelt Házat, szolt valaki.

— Mért éppen Pichler? kérdezték.

— Mert Pichler kabolás ember. Azt hiszi, ha ő jön el elsőnek az ülésre, a sors honorálni fogja buzgalmát és Kölesd nem fogja kibuktatni.

— Eljen Madarász! ordította e percben a józsefvárosi korcsmáros. Ugy-e hogy igazam volt?

Tényleg Madarász apó jött, apró, óvatos léptekkel haladt fel a lépcsőn. De hogy valóban ő volt-e az első, azt nem lehetett megállapítani.

Egymásután jöttek a kormány tagjai: Széll Plósz, Wlassics, Fejérváry, Darányi, Láng, Cseh, majd Podmaniczky báró és sokan, igen sokan.

Volt is dolga a szolgálknak, hogy a zegzugos végtelen folyosókon kalauzolják a honatyákat. Akire nem jutott kalauzoló szolgál, az okvetlenül eltévedt, amiből mulatságos félreértések származtak.

Sándor Pál például betévedt a néppárt tanjárára. Meg is kérdezték tőle nagy nyájasan:

— Minek köszönhetjük a látogatást?

— Steindl Imrénnek, felelte Sándor.

Tudniillik Steindl terve szerint épült az utvesztő folyosók tömkelege.

A padsorokban csupa fekete szalonruhás képviselő ül, már pedig a t. Háznak ilyen képe épen a legcsendesebb üléseken szokott csak lenni, mikor az élet inkább a folyosókon élénk. Nemzeti ünnepeken, vagy más ilyen alkalmakkor szokott ünnepi ruhát ölteni a Ház, olyankor pedig ülés nincs. Dehát ennek is Széll Kálmán az oka, mért adott annyi pihenőt a képviselőknek. Junius 20. óta minden legkisebb obstrukció nélkül élni: nem ellenzéki képviselőnek való.

Apponyi Albert grófnak sincs szerencséje: mióta a képviselőház elnöke, nem volt olyan fontos és nevezetes alkalma ilyen minőségében működni, mint éppen ma, az új országház megnyitóján. Készült is rá erősen, hiszen nem kis dolog az, hogy nevét, mint a képviselőház elnökét, feljegyzik az új parlamenti épület annálesszeiben, megírva róla, hogy ő volt az, a ki az új országházat megnyitotta. Nem ő tehet arról, hogy ez a szépen elképzelt megnyitás nem úgy sikerült, amilyennek tervezte.

No, és hozzá még épen Barabás Béla. Bárki másról inkább, de ő róla fel nem tették, hogy ennyire fel tudja puszkaporozni a levegőt. Ugyanaz a Barabás, aki tegnap, mikor Apponyi Albert gróf az új parlamenti épületet az újságíróknak megmutatta, olyan kedélyesen eltréfálgatott a Házelnökkel, hogy ugyanez a Barabás Béla ma tönkretegye Apponyi grófnak nemcsak az immár kárbavesztett megnyitó-beszédét, de annak egész elnöki szereplését olyan kis térre szorítsa össze, hogy még a rendreutasításokat is csak részletekben tudja elmondani.

Most, a mai vihar után érdekes lesz leírni azt a tréfás jelenetet, amely tegnap esett meg Apponyi Albert gróf és Barabás Béla között. Történt, hogy a Házelnök az ülésterem akusztikáját akarván bemutatni az újságíróknak, Szemialovszky Valér orsz. képviselőt kérte meg, hogy rögtönözne hamarjában valami beszédet a forma kedvéért, hogy a terem akusztikáját megtapasztalják. Szemialovszky beállt az egyik padsorba és csinos kis szónoklattal üdvözölte az újságírókat. Csak Barabás Béla kiáltozott teljes erejéből:

— Eláll! Eláll! Le vele! Abcug!

És még a padok tetejét is csapkodta hozzá. De ezt hiába tette, mert az új országházban a bécsi parlamenti eseményeken okulva, gummitéttel csinálták a padokat. Apponyi szemrehányóan mondta neki:

— Ejnye, hát te miért zavarogsz?

Barabás Béla ártatlan arccal felelte, letörülve izzadt homlokát:

— Hát ha Szemialovszky a szónoklat akusztikáját próbálja ki, én meg kiprobálom az obstrukcio akusztikáját!

Ki gondolta volna tegnap, hogy Barabás egészen komoly próbát tartott az obstrukció akusztikájából.

Tulajdonképpen Rákosi Viktor indította meg az obstrukciós közbeszólások sorát. Mikor a ki-

rályi összehívó levél keltét olvasta fel a jegyző, csak ennyit mondott *Sipulussz*:

— *Levél Bécsből!*

Nosza megindult erre a vihar. Sorra jött utána október 6, a Kossuth-ünnepe, a király távollmaradása az országház megnyitására, a kiegyezési tárgyalások, s minden a mi a magyarnak *fáj*. Barabás Béla úgy pattogott a Habsburg-dinasztia ellen, minden szava úgy talált, hogy egy jobboldali honatya nem tudta megállani közbeszólás nélkül:

— *Ugy-e nem így beszélt az udvari ebédén?* ...

Barabás Béla nem felelt a közbeszólásra. A király ebédjének ízét már elfelejtette, azt azonban igen jól tudta, hogy a király nincs ott a megnyitáson, hogy a miniszterelnök nem vett részt a Kossuth-ünnepen ésatöbbi. Persze más az ebéd, és más az obstrukció.

Egy bizonyos eredménye mégis volt a mai vihar: elmaradtak az ünnepi *megnyitó-beszédek*. Széll Kálmán miniszterelnök, Apponyi Albert gróf és Kossuth Ferenc akartak üdvözlő beszédet mondani s a hirtelen viharban mindhárom észrevétlenül elmaradt. Ezekért pedig nem nagy baj. Mikor ilyen siralmasan állunk Ausztriával szemben, több ok van az erélyes, öntudatos munkára, mint hazafias frázisokra. Nem volt azonban szükség olyan jelenetekre, mint aminők a mai megnyitó-ülésen lefolytak, amelyek sem tartalmuknál, sem hangjuknál fogva nem illettek a magyar parlamentnek új házában tartott első üléséhez.

A cári pár válik?

(Egy amerikai lap leleplezése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 8.

Sokat irtak a lapok annak idején arról a nagy lehangoztságról, a mely a cári udvarban uralkodik azóta, hogy a cárné koraszülöttet hozott a világra. Szomorú lett az oroszok császárja; szomorú lett a cárné is. Egy nagy remény dült össze: az a remény, hogy Oroszországnak trónörököse lesz.

Minden előkészületet megtettek már arra az esetre, ha a cárné trónörököst szül. A cár általános amnesztiát ígért; az örömteljes várakozás általános volt. Mindez a remény és várakozás persze egyszerre semmivé vált. A new-yorki „World” most azt a szenzációs hírt közli, hogy a cár válni készül a feleségétől, akitől trónörököst többé nem remélhet. Kiváló orvosi kapacitások állapították meg, hogy ki van zárva minden remény. Ez érlelte meg — az idézett lap állítása szerint — a cár válási szándékát és még valami — ami azonban már nem valószínű, noha a „World” egész határozottsággal állítja. A mi ugyanis a cár válási szándékát megerősítette és véglegessé tette, az *válási okokra vezethető vissza*.

Pobjedonoszcsev, a szent szinódus elnöke, nem csinált titkot abból, hogy a cárnéval nem tud rokonszenvezni, mert meggyőződése szerint a cárné csak kényszerűségből vette fel az ortodox hitet, de szívében mindig német és protestáns maradt. Pobjedonoszcsev intrikái következtében, az orosz főpapság egészen elidegenült a cárnétól, akit különben az orosz nép sem tisztel, mert az alsó papság is bizonyos ellenséges álláspontot foglal el a „német” cárnéval szemben. A cárné zárkózott természete következtében az orosz arisztokrácia sem kedveli őt és az udvar legelőkelőbb emberei egy kövön fujnak Pobjedonoszcsevvvel, aki legutóbb úgy nyilatkozott, hogy a cár házassága a cárnéval nem is törvényes, mert a cárné sohasem volt az ortodox hiten.

Most, hogy a cárnétól nem remélnék trónörököst, a papság és az arisztokrácia azon dolgoznak, hogy a szent szinódus találjon valami módot arra, hogy a cárt el lehessen választani a cárnétól. A dolog annál nehezebb, minthogy az *ortodox vallás a válást egyáltalán tiltja*. A válást tehát csak úgy lehetne kimondani, ha a szent szinódus elfogadja Pobjedonoszcsev álláspontját, hogy a cárné nem lévén ortodox hitű, *a házasság érvénytelen*.

Az udvarnál, az arisztokrácia és a főpapság körében erős intrika folyik, hogy a cárt a válásra rábírák. A cárnénak az udvarnál csak egy hive van és ez *Sergius* nagyherceg neje, aki értesítette a cárnét, az ellene szőtt összeesküvésről. A cárné azóta teljesen idegbeteg és most még zárkózottabb, mint azelőtt. A „World” a helyzet jellemzésül hozzáteszi, hogy a cárné leányait, akik különben igen kedves gyermekek, a nép nem szereti és ha anyjukkal kikocsiznak, senki sem köszönti őket az utcán. Minthogy a cár igen vallásos, könnyen megeshetik, hogy a papság rá tudja majd beszélni a válásra, annál is inkább, minthogy a legutóbbi lebetegedés óta a cár is elhidegült a feleségétől.

Ez az idézett lap híre. Természetes, hogy egyelőre ellenőrizhetetlen a dolog, minthogy a cári udvarból ilyen diskrét természetű híreket nem igen bocsátanak világgá. Lehet, hogy a hirre cáfolat következik. De annyira kétségtelen és minden hír meg is egyezik abban, hogy a cári pár közt igen hideg a viszony.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi korszolyázó-egylet f. évi október hó 9-én, csütörtök d. e. 1/2 12 órakor a Kaszinó-egylet helyiségében (Szabadság-tér városi bérház I. emelet) választmányi-ülést tart.

Láng Lajos és az ujságíró.

(Epizód a bécsi tanácskozáskból.)

Arad, október 8.

Béciben történt pár nappal ezelőtt az alább következő érdekes eset, a mikor a magyar miniszterek és szakelőadók az osztrák kollégákkal a bécsi magyar ház fehér márványtermében tanácskoztak a kiegyezésnek még függőben lévő s elintézésre váró kérdéseiről. Az ujságok politikai tudósított, akik a márványterem mellett, egy diszesen butorozott szobában várták a híreket, maguk a miniszterek is informáltak.

Persze, kiki a maga módorában. *Darányi* például körültekintő óvatossággal, nagy vigyázva adta meg értesítéseit és az ezek alapján készült táviratokat is gondosan átnézte, mielőtt még a hírlapírók megsürgönyözték volna. Az elegáns gróf *Goluchowski*, aki a társadalmi formák szigorú és pontos betartásáról híres, elekelően, de annál rövidebben és homályosabban informált.

A mint javában folynak a rögtönzött miniatűr-intervjúk, egyszerre csak jön *Láng Lajos* kereskedelemügyi miniszter, a kihez bornírt brutalitással, nagy hangon azt a kérést intézi egy bécsi ujságíró, hogy:

— Ugyan meddig huzzák-halasztják a magyar miniszterek a kiegyezés megkötését?

Láng nem tartotta érdemesnek a kérdezőt még csak arra sem, hogy válaszoljon neki. A mi azonban nem hozta ki sodrából a bécsi hírlapíró és a negligálás dacára másodszor is megkérdezte a minisztert. Láng Lajos erre odaszólt egy jőnévű magyar ujságíróhoz:

— Ennek az urnak az intelligenciája, úgy látszik, még a petroleum-korszakot éli. Edes istenem, mikor érünk el a villam-korszakhoz.

A bécsi hírlapíró a miniszternek magyar nyel-

ven tett megjegyzéséből csak a „petroleum” szót értette meg. Elment a redakcióba és nyugodt lélekkel megírta, hogy a *petroleum váma* kérdésében a magyar és az osztrák kormány közt éles és elháríthatlan ellentétok merültek fel, a melyek miatt a legnagyobb valószínűség szerint a napokban meg fognak akadni a tárgyalások.

A bécsi lapnak ez a híre természetesen nem maradt cáfolat nélkül. Mindjárt a megjelenésre következő napon a kormány felhivatalosa megírta az immár obligálttá vált konvenciók sablon szerint, hogy az egész közlemény azok közé a bizonyos légből kapott koholmányok közé tartozik, a melyek minden komolyabb alapot nélkülöznek. A petroleum vádjának kérdésére nézve főleg érdemes megemlíteni, hogy ezt a vámtételt nem is tárgyalták a tanácskozáson.

Két primadonna pöre.

(Székely Irén és Perényi Margit.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 8.

Két nagyváradi primadonna távozott el hirtelenül, ott hagyva a hálás nagyváradi színház publikumot mely szeretetétbe fogadta mindkettőt.

A két primadonna nyakába pört akasztottak hirtelen távozásuk után. *Székely Irén* az egyik, kit *Somogyi Károly* perelt be 5000 korona kártérítés erejéig s a másik *Perényi Margit*, ki a legutolsó nyári szezon alatt hagyta el *Bölkönyi József* társulatát s e miatt 4000 korona pönálét követel rajta a volt intendáns a bíróság előtt.

A két érdekes színházi pörben jelentős fordulat következett most be, az egyik alperes *Perényi Margit* s az egyik felperes *Somogyi Károly* javára.

Az első pör alakulása a következő:

A Szigligeti-színház volt primadonnája, *Székely Irén* tudvalevőleg szinte érthetetlen okok miatt megszegte a *Somogyi Károly* szingazgatóval megkötött szerződését és eltávozott a városból anélkül, hogy erről *Somogyi*-t értesítette volna. Néhány nap múlva aztán megérkezett *Székely Irén* levele, melyben tudomására adta *Somogyi Károlynak*, hogy elszerződött *Janovics Jenő* dr. szegedi társulatához. Mivel a megkísérlett egyezkedések eredményre nem vezettek, *Somogyi Károly* beperelte a primadonnát szerződésszegésért 5000 korona kötbér összeg erejéig.

A járásbíróság alperes kifogásának helyt adott, mert a szerződésben nem 5000 korona kötbér, hanem 5000 korona kártérítési összeg köttetett ki, továbbá mivel a szerződés nem felel meg a perrendtartásban körülírt követelményeknek, mert alperes azt nem két tanu előtt írta alá. A járásbíróság ez alapon megszüntető határozatot hozott.

Somogyi Károly jogi képviselője a járásbíróság határozata ellen felfolyamodással élt a törvényszékhez és, mint értesülünk, a törvényszék az első bíróság végzését megváltoztatta, az alperes által emelt pergátló kifogást elvetette és a járásbíróságot a per érdemi tárgyalására utasította.

A törvényszék indokolásában kifejti, hogy a szerződés megfelelően van kiállítva, mely a követelés létrejöttét bizonyítja és mivel abban a sommás eljárás lett kikötve, a per érdemére nem tartozik, vajjon az 5000 korona csakugyan mint kötbér lett-e megállapítva.

Az érdekes perben, mely annak idején jogász körökben élénk vita tárgyát képezte, a járásbíróság már e hó 27-ére kitűzte a tárgyalást.

A másik pör fordulata ez:

Három évvel ezelőtt, 1899-ben, mikor a

legutolsó nyári szezon volt Nagyváradon, működött ott Perényi Margit szubrett, ki ma *Kre- csányi* Ignác társulatának szubrett-primadonnája. A művésznő ellen holmi intrikák ütöttek fel fejüket, melyek különösen a társulat belső életében élesedtek ki erősen. Perényi Margit nem sokáig tűrte a szekatúrákat, fogta magát s egy levélben bejelentette Bölönyi József intendánsnak, hogy többé nem lép föl, ott hagyja a társulatot. Másnap már el is utazott Nagyváradról.

Bölönyi József szerződösszegés címén be- pörölte Perényi Margitot s 4000 korona költbér megítélését kérte a primadonnával szemben. A pör a kolozsvári törvényszék előtt folyt le. Hosszas halasztások, perirat-váltások után a napokban nyert a pör befejezést. Pár nappal ezelőtt hirdette ki a kolozsvári törvényszék az ítéletet.

A bíróság elfogadta az alperesi védeke- zést és Bölönyi Józsefet keresetével elutasította.

Az első ülés kellemetlenségei.

— Az új országházról. —

Arad, október 8.

A dunaparti új országházban megtartották az első ülést, mégpedig, mint a mai tudósítá- sokból látható, a legizgatottabb hangulatban. Valóságos kis alkalmi obstrukciót rögtönzött az ellenzék, váratlanul és hirtelen. A levegő — mint ilyenkor mondani szokás — puskapo- ros volt, a kedélyek pedig az alkalomhoz nem illően izgatottak. Erről azonban a lap más he- lyén van szó, itt arról írunk, hogy milyen külső okok járultak ahhoz, hogy az új parla- menti épületben tartott első ülés ilyen izgatott hangulatban folyt legyen le.

Nem politikai pikantériákat árulunk itt el, hanem közönséges emberi dolgokat, mint ami- lyen többek között az is, hogy az ember mér- ges, ha sietős utja van és nem találja a kalap- ját, indulatba jön, ha éhes és nem találják az ebédet és haragszik, ha az ő megszokott he- lyét a kávéházban más foglalja el és így tovább.

Ilyenféléképen érezték ma a képviselők magukat az új országházban; semmi sem volt a megszokott, semmi sem volt a régi. A Sán- dor-utcai képviselőház barátságos folyosója he- lyett egy tágas, az előbbinél sokkal nagyobb- szerű folyosón találták magukat, melynek nem- csak a külseje, de a hangulata is idegen volt. Máskép festettek benne a régi folyosón meg- szokott arcok, új témákról folyt a beszélgetés, semmi politikai érdekesség, de minden szó az új országházról beszélt.

Sőt addig is, míg a képviselők a folyosóra feljutottak, egész csomó kellemetlenségen kel- lett nagyrészüknél átesni. Járatlanok voltak az óriási épület labirintjeiben; hol ezt az ajtót, hol am azt a helyiséget nem találták. A feljá- ratnál nem-, vagy csak nagyon rosszul műkö- dött a lift s a képviselők nagy részének gya- log kellett felmenni százhuszonhárom lépcsőn az emeletre. Hát ez bizony nem a legkellemesebb mulatság, inkább 128 ülést végighallgatni, mint ugyanannyi lépcsőn végighaladni.

Hát ilyen és ehhez hasonló kellemetlensé- gek izgatták fel a képviselőket, még mielőtt az ülésterembe értek volna. Ott ráadásul még egy veszedelmesebb anomáliát tapasztaltak: a léghezamot. Az ülésteremben olyan „cwg” van, hogy majd kivitte a padokból a honatyákat. Elő is kerültek hamarosan a fekete sapkák, sőt *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter a nyakát is bekötötte zsebkendőjével.

Tessék már most elképzelni, hogy mind- eme kellemetlenségek megesnek egy ellenzéki képviselővel, s lehet e akkor csodálkozni az

ülés izgatott hangulatán. Kis dolgok szülik a nagy eseményeket.

Csak az az egy dolog furcsa, hogy mért nem a kormánypárti képviselőket izgatták fel ezek a költözködéssel járó kellemetlenségek, s miért éppen az ellenzék tagjait? Erre valószí- nűleg nem tudna megfelelni az a pszichológus, aki a mai ülés izgatott hangulatát a liftben és a cugban keresi.

Az aradi motor-közlekedés.

(Az arad-battonyai út menetrendje.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 8.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak mo- torkocsijának brádi útjáról mai lapunkban már megemlékeztünk.

Tudósításunk kiegészítéseként közöljük, hogy a motorkocsi reggel 6 óra 10 perckor in- dult Aradról és 12 óra előtt ért Brádra. A ko- csi nem mehetett teljes sebességgel, mert kü- lönféle vonatok érkezését kellett megvárnia, mindazonáltal óránként megtett 42 kilométer utat, és nem 72 kilométert, mint ezt tévesen megírtuk. Ekkora lesz különben az állandó se- besség, melylyel a kocsi közlekedni fog. Na- gyobb sebességet a vasutigazgatóság nem akar elérni, mert ez épp akkora, mint a körösvölgyi vasut személyvonati sebessége. De különben is a motorral csak 50 kilométer legnagyobb se- bességet lehet elérni.

A kocsi egyébként még nincs teljesen ké- szen, mert a kísérletektől tették függővé, hogy milyen alkatrészek lesznek még szükségesek.

A motor, mely a kocsit hajtja, Daimler- féle rendszerű, 4 cilinderes 40 lóerejű benzin- motor.

Négyféle sebességváloztatással jár a mo- tor, lehet óránként 10 kilométert, 22 kilome- tert; 32—34 kilométert és 45—50 kilométert megtenni. A kocsi künn a szabad vonalon 40—42 kilométer, benn Arad utcáin pedig 8—10 kilométer óránkénti sebességgel fog haladni.

A kocsi próbáival már készen vannak a kísérletező főtisztviselők. November első felé- ben megkezdődik a rendes közlekedés Arad és Battonya között. A kocsi, mely Aradról, a Szabadságtérrel indul, naponta háromszor megy Battonyára és háromszor jön vissza.

Arad és Battonya között 35 kilométer a távolság. Ezt az utat a városi lassu menettel, megállásokkal, a kocsi mintegy másfél óra alatt fogja megtenni. Legelőször Battonyáról érkezik a kocsi. Reggel 5 órakor indul el Battonyáról, Aradra érkezik fél 7 órakor. Aradról indul fél 8 órakor, Battonyára érkezik 9 órakor, Batto- nyáról indul 10 órakor, Aradra érkezik fél 12 órakor, Aradról indul 12 órakor délben, Batto- nyára érkezik fél 2-kor, Battonyáról indul 4 órakor, Aradra érkezik fél 6 órakor, vissza in- dul fél 7 órakor, Battonyára érkezik 8 órakor.

HIREK.

Az ülésterem és a folyosó.

— Az új országházról. —

Arad, október 8.

A képviselőház mai első ülésén a hon- atyáknak roppant gyönyörűsége telt az új or- szágháza pazar és kényelmes berendezésében. Különösen a káprázatos fényvel beburkolt óriási társalgóknak akadt sok bámolója. Nagy gyönyörűséggel sétáltak a folyosókon is, mely a magyar képviselőházban csaknem fontosabb mint az ülésterem s rendkívüli esetek kivéte- lével népezebb és elevenebb is, mint amaz. A társalgás, protekció és intrika e helyisége az új országházban nagyobb, elegánsabb és kényel-

mesebb, mint a legmerészebb fantázia képzelné. Az igen széles, oszlopos folyosókon, a kényel- mes kanapékon kívül minden kényelmi eszköz megvan; gondoskodtak még a képviselő urak félig égő szivarjairól is, amelyeknek vagy öt- száz számomott helyet csináltak.

A legszeleesebb folyosó óriás ablakai a Du- nára néznek; csupán a folyosó e részében is elfér az egész képviselőház. Az ülésterembe senkinek, még az elnököknek sincs oly kényel- mes bejárata, mint az újságíróknak s a helyük is kényelmesebb és jobb, mint akár a minisz- tereké. A hatalmas elnöki emelvény új alkotás, mert Steindl az elnököt az eredeti terv szerint valami oduban helyezte el, a honnan mit sem láthatott volna. Most az emelvény úgy van el- helyezve, hogy az egész teremből szinte kime- red, mint valami hegycsucsról, úgy fogja innen kormányozni az üléseket.

A miniszterek jártak legrosszabbul az ülé- teremben; a székeik úgy vannak elhelyezve, hogy onnan a háznak legfőlebb csak felét lehet látni. Bizonyosan zugolódni fognak a képvise- lők is; padsoraik, székeik s az ülőhelyeik kes- kenyek: az ő kényelmük nagyobb volt a Sán- dor-utcai házban. Annyi helyre, a mennyi egy újságíróknak jut: az ülésteremben két képvise- lőt helyeztek el.

Hajsza egy elmebeteg után.

— Elfogott szökevény. —

Arad, október 8.

Izgalmas esemény zavarta fel ma délben Sarkad és Pernyáa külvárosokat. A rendőr- ség és a lakosság hajsztát folytatott egy sze- rencsétlen sorsu ember ellen, kit azután sike- rült is kézrekeríteni.

Tegnapelőtt éjjel, mint megírtuk, *Agoston* Lajos, ki Gyorokon megölt egy szakácsnét, megszökött az aradi szegényekházból, hol mint elmebetegét őrizték. Másfél napig itt bujdosott *Agoston* a külvárosokban, míg azután ma délben ráakadt a rendőrség.

Sarkad külvárosban jutottak nyomára s üldözőbe vették. A szökevény *Pernyáába* me- nekült, hol egyik oldalról a rendőrök szorították, míg más oldalról furkós botokkal felfegy- vэрzett parasztok állották el az útját. *Agoston* ekkor jobbnak látta, ha inkább a rendőrök ke- zébe kerül. Visszafordult s megadta magát a rendőröknek.

Az elfogott szökevényt a városházára ki- sérték, hol egyelőre fogva tartják. *Agoston* mindenképen tiltakozott az ellen, hogy elme- beteg lenne, s a védekezése tényleg olyan, hogy épeszünek látszik.

Azt sem ismeri el, hogy a gyoroki ven- déglős szakácsnőjét megölte. Hogy megszúrta-e, vagy nem, arra nem emlékezik, de hogy nem a szúrás volt halálának oka, azt a boncolás eredményével igazolja. Jelen volt — ugymond — a boncolásnál, s ott kitünt, hogy a sza- kácsnő nem a vérvesztés, hanem szívszélhű- dés következtében halt meg. Követeli, hogy ügyében hozzon a törvényszék ítéletet.

Agoston most teljesen nyugodtan viseli magát.

— *Lónyay grófné öröksége.* A brüsszeli ese- mények jellemző epilogusa volt, mint köztűnik, hogy *Lipót* király visszatartotta *Lónyay* grófné és *Lujza* hercegnő örökségét, amely a királyné halála után őket megillette. Erre vonatkozólag hire kelt, hogy angol nagykövet diszkrétan, de egész hivatalos formában állítólag kérdést tett a belga kormánynál, hogy *Lipót* király miért nem akarja *Lónyainénak* kiadni az anyai örök- ségét. Ezeket a híreszteléseket azonban illetékes helyről határozottan megcáfolják. Itt megemlit-

jük, hogy királyunk tegnap délután báró de Borchgrave belga követet külön kihallgatáson fogadta. A követ megköszönte a királynak, hogy résztvett az elhunyt királyné emlékére rendezett gyászistentiszteleten.

— Az aradi román nemzeti ház. A *Tribuna Poporului* híradása szerint az aradi román nemzeti ház készen áll és október tizenkettedikén fogják átadni rendeltetésének. A románok egyházi szertartásokkal avatják fel ezt az épületet, melyet közadakozásokból befolyt pénzekből építenek fel. Ebben az épületben lesznek az aradmegyei románok összejövetelei; itt fogják megvitatni azokat a terveket, melyek szerint a románok eddig is dolgoztak *szeparatistikus nemzeti érdekeik* istápolása érdekében.

— A Szepesség és az elvesztett tengerszem. Iglóiról sürgőnyzik: Szepesmegye törvényhatósági bizottsága Csáky Jenő főispán elnöklete alatt tartott közgyűlésén a Szepesség nevében fájdalomnak adott kifejezést a vitás tengerszem elvesztése felett. Klein Ignác javaslatára elhatározták, hogy a gráci ítélet elleni állásfoglalás ügyében felírják az országgyűléshez és pártolásra kéri a többi törvényhatóságokat.

— A belga király lemondásának híre. A „Münchener Neueste Nachr.” azt jelenti, hogy II. Lipót belga király a közel jövőben lemond. Ez a hír ugyan még megerősítésre szorul, de a legutóbbi sok szomorú és kínos esemény folytán sok benne a valószínűség. A belga alkotmány szerint Belgium csupán a férfiágban, az elsőszülöttség jogán örökölhető királyság. Az uralkodó férfiutód hiányában a törvényhozó testület jóváhagyásával utódot nevezhet ki. Lipót király lemondása esetén, fiútóda nem lévén, utódjául a törvényhozás hozzájárulásával valószínűleg öccsének, Fülöp flandriai grófnak fiát, Albert herceget nevezi ki, aki 1875-ben született s 1900-ban nőül vette Erzsébet Valéria bajor hercegnőt Münchenben. A huszonhétévesztendő Albert herceg a belga gránátos ezred kapitánya. — Ezzel szemben Brüsszelből a következőket táviratozzák: A Lipót király küszöbön álló lemondásáról terjesztett híresztelések teljesen alaptalanok. Valószínűnek tartják, hogy ez a hír félreértésből támadt. Az udvarhoz közelálló körökben ugyanis azt beszélték, hogy Lipót király a yachtján Amerikába, onnan pedig Kinába készül utazni. Ez az utiterv azonban még nagyon kétséges. Abból is támadhatott a lemondás alaptalan híre, hogy Lipót király el akarja adni a Kongó-részcselekedésnek a kaucsuk-részcselekedteit. A király már tanácskozott is efelől a Kongó-társaság elnökével és kész átengedni a részét a társaságnak, amely egész Antwerpenben egymaga áll e cikkel a piacon. — Londoni táviratok szerint a brüsszeli cáfolattal szemben, Londonból is valónak mondják a lemondás híreit.

— Esküvő. Boros József dr. szegedi fiatal sebész- orvos Boros Jusztin aradi tanárnő unokafivére, október 14-én tartja esküvőjét Bakonyi Károly nyug. altábornagy és neje Revicky Szeréna leányával, Vilmával, Szegeden.

— Börcsök Gergő — felfüggesztve. A szomszéd Makó város érdekes híre ébredt fel ma: Börcsök Gergőt, a közgyűlési hiénát, Makó város új polgármestere tegnap délután felfüggesztette a helypénzesedési állástól. A nagy ostromozó, ki egész életén keresztül a mások, különösen pedig a tisztviselők hibáit kergette, kutatta, megfélekedezett a maga kötelességéről. Maresi Herman gabonakereskedő emelt utoljára panaszt Börcsök ellen, hogy a megengedettnél magasabb helypénzt szed. Volt Börcsök ellen azelőtt is sok ilyenfajta panasz, de mindig elcsendesedett. Most azonban megjárta. Farkas József, az új polgármester a vizsgálat során meggyőződve arról, hogy a panasz alapos s a vizs-

zaelés tényleg megtörtént, Gergőt, a fogadott cselédet, egyszerűen — elcsapta. Eddig a história, melyet ma szenzációképen tárgyaltak Makón az egész városban. Hát bizony úgy járt Börcsök is, mint az egyszeri korsó.

— A tanítványok halála. A tanítványi szeretetnek és ragaszkodásnak ritka jelét adták az aradi kir. kath. főgimnázium VII. osztályu tanulói. Tudvalevő dolog, hogy Stauber József, az intézetnek közszeretben álló tanára a nagyváradi főreáliskolához helyeztetett át igazgatói minőségben. Távozását Aradváros tanári kara ép úgy, mint a közönség érthető sajnálattal vette tudomásul. Hogy mily kedves emlékeket hagyott maga után Stauber József tanítványai szívében, bizonyítja a szeretetnek ama spontán megnyilatkozása, a melyet a főgimnázium VII. oszt. tanulói kifejeztek távozó tanárjukkal szemben. Ugyanis a napokban négy VII. osztályu gymnázista, kiknek osztályfőnöke volt, elutazott Nagyváradra, magukkal vivén az egész VII-ik osztály tablószerűleg összeállított díszes arcképét. Stauber meghatva mondott köszönetet volt tanítványainak, majd kölcsönösen biztosították egymást a szeretet állandóságáról. A gymnázisták Stauber vendégei voltak, ki eltávozásuk alkalmával kikísérte őket a pályaudvarra.

— Megszökött rendőrkapitány. Egész sereg szédelgés, sikkasztás és váltohamisítás után megszökött a napokban Issekutz Gergely Marosvásárhely kerületi rendőrkapitánya. Issekutz pár nap előtt a polgármestertől elbocsátását kérte hivatalából, amire a polgármester gyanutlanul fölmentette a rendőrkapitányt, aki erre eltűnt a városból. Másnap kiderült, hogy mintegy 3000 forint értékű hamis váltót hozott forgalomba s egyéb szédelgéseket is követett el. Issekutz állandóan nagy lábon élt s első gavalérja volt a városnak. Hivatalát rendben találta a vizsgálat, mert olyan hatásköre terjedt, a melyben nem lehetett visszaéléseket elkövetni. A rendőrkapitány, akit most köröznék, hír szerint Romániába szökött.

— Békésmegye közgyűlése. B.-Gyuláról jelenti tudósítónk: Békésvármegye tegnap tartotta őszi rendes közgyűlését Lukács György főispán elnöklésével, a ki megnyitó beszédében főleg a tejszövetkezetek kérdésével és a tüdőbetegség alföldi szanatóriumának ügyével foglalkozott általános érdeklődés között. A közgyűlés közszükségleti alap létesítését s erre vármegyei pótdó kiadását javasolta ki. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszternek köszönetet szavaztak azért, hogy munkáslakások létesítésére a vármegyének huszezer korona állami segínyt engedélyezett. Kimondták, hogy a gyulai nagy közkórházat és elmebeteg intézetet felajánlják az államnak átvételre. Kossuth Lajos emlékét a törvényhatóság hálás kegyelettel öröklötte meg jegyzőkönyvében, végül elhatározták, hogy Erzsébet királynének a vármegye székhelyén szobrot emelnek.

— Lónyay Stefánia és Kóburg Lujza. Lónyay grófné, mint egy drezdai sürgöny jelenti, Magyarországra való utazása közben Drezdában kiszáll és meglátogatja Pierson doktor szanatóriumában lévő nővérét, a szerencsétlen sorsu Kóburg Lujza hercegnőt.

— Intelem a „tévedő” fizetőpincéreknek. A fizetőpincéri állások nálunk igen keresettek, mert Magyarországon és Ausztriában is megvan még az a rossz, de a fizetőpincérek előtt kedves szokás, hogy más pincér szolgál föl, más hozza a bort és más szedi be a cseh árat. Németországban, Franciaországban, Angliában, de más külföldi helyeken ezen már rég túl vannak és a vendégnek csak egy pincérrel van drága és ez beéri az annál busásabb borralalóval, melyet jó kiszolgálás esetén szívesen fizet az ember. Ausztriában és nálunk a fizetőpincérek, kevés kivétellel, a tévedésből szedik meg magukat, mert sokkal kényelmesebb a vendég, semhogy utána számítson a fizetőpincérnek, aki azonban sohase téved a maga rováására. De azért megcsúsznak nálunk is — a csudák csudája — és a vendég visszaköveteli a többletet, sőt Bécsben annál furcsább eset is történt a napokban. A józsefvárosi kerületi bi-

róságnál egy bécsi polgár azért panaszkolt be a korcsma főpincérét, mert a pincér — tévedett. A panaszos előadta, hogy Cséider József pincér a fizetés alkalmával a sertéssültért 10 fillérrel, az uborkáért pedig 16 fillérrel számított többet annál az áránál, mint amennyi az étlapon volt. A panaszos hangsúlyozta, hogy tisztán csak az elv kedvéért jelentette fel a fizetőpincért. A fizetőpincér azzal védekezett, hogy a sertéssültért azért számított többet a kelleténél, mert a sertéssült nagyon szép volt, ellenben az uborkánál csak elszámította magát. A bíró két napi szigorú elzárásra ítélte a szórakozott főpincért. A főpincér felebbezett az ítélet ellen, de föllebezett az ügyész is, aki kevésnek találta a büntetést. A bécsi „Zahlkellneren” ezen ítélet behatása alatt egy időre talán most óvatosabbak lesznek tévedéseiknél és ezek után csakis a jámbor vidékieknél fognak külön, még hozzá igen jelentékeny mellékjövedelemre szert tenni.

— Zola diszszázadának vezetője. Párisból jelentik a következőket: Mostanában több újság megírta Zola temetése alkalmával, hogy Ollivier kapitány, aki Zola koporsója mellett a diszszázadot vezényelte, párbajt vívott a Dreyfus-pör érdekében. Olliviernek nem egy, hanem több párbaja volt. Mint asztalfő a tisztibédeken egy ízben tiltakozott egy hadnagynak azon indítványa ellen, hogy a hamisító Henry ezredes emléksobrára megindított gyűjtésben részt vegyenek. A párbajnál Ollivier, miután ellenfele az első lövést eredmény nélkül tette, lenondott a lövés jogáról. Olliviernek a hamisítókhoz való ellenséges viszonyából még egy néhány párbaja volt.

— Jegyző az államfogházban. Ilyen című tegnapi hírünkben egy szegedi lap közlése nyomán megírtuk, hogy Bildhauer Károly paulisi községi jegyző bevonult a szegedi államfogházba öt napra terjedő büntetésének kitöltésére. Bildhauer jegyző ma telefonon arról értesített minket Paulisról, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak.

— Az öngyilkos pincér. Megírtuk lapunk mai számában, hogy Kubik Viktor aradi pincér, aki a Fiume-kávéházban van alkalmazva, tegnap este öngyilkosságot követett el: morfiumport vett be. Rimanóczy Zsigmond rendőrtiszt kihallgatta az öngyilkos jelöltet, aki különben már egészen jól van s az öngyilkossága iránt azt adta be, hogy szerelmi bánatában határozta el magát az öngyilkosságra. Besztercén lakik a kedvese, egy varróleány s mert az már régen nem írt neki, azt hiszi, hogy hűtlen lett hozzá. A mérget két évvel ezelőtt Besztercén kapta egy orvos-barátjától.

— Megszűnt esőd. Neczin F. R. és társa pankotai kereskedő ellen elrendelt csődöt, az aradi törvényszék vagyonihiány miatt megszüntette.

— Érdekes vadász-zsákmány. Az aradi határban lévő, ugynevezett ménesvölgyi dűlőben (a csálai szőlőtelep mellett) érdekes madarat lőtt Probst Mihály. A madár házityuk nagyságu, barna, kendermagos tollazatu, szárnya vége sötét, csőre sárga, s a lába a közönséges tyukénál hosszabb és világos sárga. A madár teljesen ismeretlen volt, és hiába próbálták meghatározni a nevét, míg végre Lejtényi Sándor főgimnáziumi tanár segítségével sikerült ez. A madár nálunk oly ritka, hogy természetrajzi magyar neve nincs is. Dél-Európa a hazája, s németül Trüchel a neve. (Bizonyára háromszöges repülése miatt nevezték el.) Zoologiai neve *Oedipodius crepitans*. Így határozta meg Temminck leideni zoologus. A madár Simon Jenő ügyvéd közvetítésével, a liceum természetrajzi gyűjteményébe került. Itt nagy örömmel fogadták, s néhány nap múlva az érdeklődők szemlélésére bocsátják.

— A póttartalékosok kiképzése. A póttartalék kiképzése a honvédségnél eddig négy hét alatt történt. Az idén báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter kísérletképpen elrendelte,

hogy a póttartalékosok gyakorlata három héti tartson. A gyakorlat igen jól sikerült minden csapatottnál. Az erről szóló jelentések most érkeztek be a honvédelmi miniszteriumba s ezek alapján bátran föltehető, hogy ezentúl a póttartalékosok huszonnyolc helyett huszenegy napig fognak kiképzetés végett fegyver alatt szolgálni.

— **Vakok sztrájkja.** Londonból táviratozzák, hogy a sunderlandi munkások között furcsa sztrájk tört ki. A nevezett város vak embereit parafacikkok előállításához alkalmazzák, s most, hogy hetibérüket 14 schillingről leszállították 10-re, a vakok kimondták a sztrájkot és abbahagyták a munkát.

— **Biciklitólval szerkesztő.** Elszomorító dolgokat beszél egy szegedi újság. Ott ugyanis e hó elseje óta új lapot hordoznak körül a városban a rikancsok. „Szegedi magyar szinpad — Színházi Lapok” a címe, szerkesztője Szomory Béla. Ez egyént tulajdonképpen Kalapis Györgynek hívják; a szegedi törvényszék három rendbeli lopás vétsége és közbiztonság elleni kihágás miatt három havi és háromnapos fogságra ítélte. Ezt a büntetését Kalapis György 1898. évi október 8-án töltötte ki a szegedi csillagbörtönben. Ennek az embernek volt módjában lapot szerkeszteni.

— **Meggyilkolt borkereskedő.** Ungár Benő szentlászlói lakos és borkereskedő vasárnap reggel elutazott Szántóra, hogy ott másnap új borokat vásároljon. Ungár — mint levelezőnk írja — még délben megérkezett Szántóra s délután több gazdával a szőlőbe ment a termés megtekintése végett. Este a gazdákkal jött vissza Ungár és Weinberger Mór korcsmájába tértek be, hol Ungár szállva volt. Este 11 óráig voltak együtt a korcsmában, amikor a parasztgazdák eltávoztak s Ungár kikísérte őket az utcára. A vendéglős egy óráig várt Ungárra, de mert az nem tért vissza, lefeküdt s az udvarosnak meghagyta, hogy ébren maradjon és ha Ungár jönni talál, az ajtót nyissa ki. Weinberger reggel korán tudakozódott vendége után de azt az értesítést kapta, hogy nem tért haza. Nemsokára azután néhány munkásembert érkezett a korcsmába, a kik elbeszélék, hogy a falu szélén a szőlők alatt az árokban egy urat találtak halva. Weinberger rögtön kiment a helyszínére s az agyonvert emberben Ungárra ismert, a kinek a feje teljesen össze volt zúzva. Zsebei azonban teljesen üresek voltak, még az órája és arany pecsétgyűrűje is eltűnt. A nyomozás során kiderült, hogy Ungárt azután, hogy a gazdától elvált, Borsi Boris rosszhírű fiatal özvegy asszony társaságában látták a falu vége felé haladni, a hol az asszony lakott. A csendőrség vallatára fogta az asszonyt, de csak annyit tudott kideríteni, hogy Ungár tényleg ott volt az asszonynál s onnan két óra tájban távozott el, de hogy kik voltak a gyilkosok, eddig még nem sikerült kipuhatolni. Ungárnál közel 4000 forint volt s ezt a pénzt a gyilkosok elrabolták.

— **Eugenia császárné és a louvre muzeum.** Párisból jelentik a következőket: Most lett csak ismeretessé, hogy Eugénia császárné, mint fiának, a császári hercegnek egyetemes örököse, a francia bíróságoknál bizonyos értékes dolgok kiadatását követeli, mely értéktárgyak a louvre muzeumban vannak elhelyezve. Míg 1899-ben az az ítélet hozatott, hogy az állam köteles Eugénia császárnőnek két millió és kétszázezer frankot és öt évi kamatot kifizetni, valamint köteles a muzeum kiadni bizonyos képeket és műtárgyakat, melyeknek intim személyes jellegük van. Mint az ítélet mondja, ez 475 drb sevreai porcellánedény és két gobelin, melyen a császár és császárné van. Most tárgyalások folynak az iránt, hogy a császárnét ezen tárgyakról való lemondásra bírják. Eugénia császárné állítólag kész azokat a Louvre-ban hagyni azon feltétel mellett, hogy mint a „császárné ajándéka” felirással legyenek el látva.

— **Gyilkos örült.** Kis-Szent-Péter temesmegyei faluban, mint sürgönyzik, ma Mikulész József asztalos hirtelen megörült. Töltött revolverrel kirohant az utcára és Klein Jakab kereskedőt agyonlőtte. Ezenkívül két gazdát halálosan megsebesített. Az örültet alig tudták lefegyverezni.

— **Csalás kitüntetésekkel.** Egy pozsonyi ügynök mindenféle nagyszabású szedélgést folytatott, londoni és párisi kiállítási címekeket, okleveleket kínálva a kereskedőknek. A budapesti kereskedelmi és iparkamara illetékes helyen történt tudakozására azt a felvilágosítást nyerte, hogy az illető ügynök csaló.

— **A lepra.** Koppenhágában, mint sürgönyzik, egy több év óta ott lakó emberen lepra betegséget konstataáltak az orvosok. A beteget elszigetelték és megtették minden óvintézkedést, úgy hogy a környezetet semmiféle veszély sem fenyegeti. A „National Tidende” szerint a beteg tegnap este elhagyta Dánia területét.

— **Magyar név.** Hoffenbradt Ferenc magyarpécskai illetőségű aradi lakos családi nevének „Harmat”-ra és kiskorú Weisz Dezső borosjenői illetőségű nagyváradi lakos családi nevének „Fehér”-re kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Pör a főnyereményért.** Bukarestben nem rég az államhivatalnokok sorsjátékának húzása volt. A bizottság, a sorsjáték vállalat, az ügyészség és rendőrség megbízottaiból állott. Nemsokára az 500,000 koronás sorsjegy tulajdonosa valami Deilseu Gyula azt hallotta, hogy az ő számát elfelejtették betenni az urnába. Erre Deilseu bepanaszolta a sorsjátékvállalatot, és kárkérés fejében a főnyeremény összegét 500000 frankot követelt. A törvényszék tegnapelőtt foglalkozott az érdekes jogi esettel és elhatározta, hogy beidézi a bizottságot, mely a húzásnál jelen volt.

— **Horribilis orvosi honorárium.** A New-York-Herald” jelenti, hogy Lorenz bécsi tanár egyik segédével Chicagóba utazott, hogy Armourné asszonyt, az amerikai gabonakereskedők királyának feleségét a lábán megoperálja. Armour, a kinek vagyonát 500 millió dollárra becsülik, Lorenz tanárnak 100,000 korona és segédjének 40,000 korona honoráriumot biztosít.

— **Emberölés véletlenségből.** Megrendítő szerencsétlenség történt hétfőn délben a monostori szőlőkben. Surányi Gyula földbirtokos szőlőjében hétfőn kezdték meg a szüretet, a melyre még vasárnap délután a gazda is elment családjával és néhány meghívott vendégével. Hétfőn reggel a szüretet megkezdték, a vendégek pedig elmentek vadászni. A háziasszony úgy rendelkezett, hogy az ebéd egy órakor lesz; a vadászni induló vendégeket tehát megkérte, hogy ebédre visszatérjenek. A vendégek vissza is tértek még jóval ebéd előtt s fegyvereiket felaggatták a nyári lak előtt a terasszon. Mialatt az ebédre vártak, a társaság a vadászat eredményéről és a fegyverekről beszélgetett. A háziasszony testvére, Petrovay Sándor, a ki szintén földbirtokos, a saját fegyverével dicsekedett, a mit pár hét előtt hozatott külföldről. Néhányan kíváncsiak voltak a fegyverre s Petrovay meg is mutatta. Alig hogy a fegyvert kezébe vette s a ravaszt felhúzta, hogy a szerkezetet megmutogassa, a ravasz elcsattant. Petrovay elfeledte kivenni a töltényt a fegyverből a vadászat után s mikor a fegyver elsült, a háziasszony épen előttük haladt el, a mikor a kilőtt serétek nyakán és halántékán találtak és rögtön halált okoztak. A véletlen eset iszonyu rémületet idézett elő; Petrovay annyira megrémült, hogy maga ellen akarta fordítani a fegyvert, de a jelen voltak kicsavarták azt a kezéből. A szerencsétlenül járt uriaszony holttestét azonnal beszállították Monostorra. Petrovay Sándort pedig, nehogy ön-

gyilkosságot kövessen el, a vizsgálobíró megérkezéséig őrizet alá vették.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Püspökiben gyilkosság történt. Egy urinót gyilkoltak meg, a ki 26—30 éves lehetett s a kiról a lakosság, csak annyit tudott, hogy Ováry Lenkének hívják, mert ezen a címen érkeztek hozzá a levelek. Az illető nő magányosan lakott Csapó Lajos házában. A mult ősszel bérelte ki az egész házat, a hol három szobát és a mellékhelyiségeket birta. A házban csak egy nőcselédet tartott. Ováry Lenke igen sokat utazgatott, majd minden héten oda volt egy-két napig, s ha odahaza volt, ritkán esett meg, hogy férfi vendége ne lett volna. Rendszeren az utról hozott magával vendéget, a ki egy-két napig is ott időzött. Pénzzel bőven el volt látva s még a cselédjét is gazdagon ellátta értékes ruhákkal és ékszerekkel. A mult szombaton elküldte a cselédjét hazulról. Pénzt adott neki, hogy utazzon haza a rokonaihoz és csak hétfőn reggel térjen vissza, mert addig vendég lesz. A leány hozzá volt szokva az ilyenekhez, mert urnője más alkalommal is elküldte egy-két napra hazulról, ilyenkor, a mint a szomszédok állítják, rendszeren érkezett valami uri vendég, a kit azonban csak érkezésekor és távozásakor láttak. Hétfőn reggel, a mikor Konczek Lujza cselédleány megérkezett, az ajtókat zárva találta; zörgetett, de választ nem kapott. Miután a szomszédoknál is hiába kérdezősködött asszonya után, az ajtót feltörte s a mint a szobába lépett, asszonyát inghen a szoba padlóján találta átmetszett nyakkal. Az előhívott orvos megállapította, hogy a gyilkosság még szombat és vasárnap közötti éjjel történhetett s a szomszédok állítása szerint egy magas szőke ur volt a házban, a ki vasárnap hajnalban elutazott. A cselédleány előadásából az a gyanu merült fel, hogy Ováry Lenke egy utazó tolvajbandának lehetett a tagja s a gyilkos valamelyik tolvajtársa lehetett. A nyomozást most ez irányban folytatják. A lakásban egy krajcárt sem találtak, még az ékszerei is hiányoztak, pedig a cseléd előadása szerint mindig volt pár száz forint a háznál.

— **Lopás.** Szabadhelyen ismeretlen tettesek betörést követtek el a mult éjszaka. Tizennégy párnát, két selyemkendőt, szoknyát és egyéb fehérneműeket loptak el. A szabadhelyi csendőrség megkeresése folytán az aradi rendőrség is keresi a tolvajt.

— **Fizetéseképtelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségről tesz jelentést: Fleischner Adam, Tapolca. — Knisoh Mór, Budapest. — Friedmann József, Budapest. — Weisz Béla és társa kereskedő cég, Budapest. — Fuchs Jakab, Tataváros. — Wild Ignác, Budapest. — Reiner Armin, Prága. — Laransky Adolf, Bécs. — Weber István, Linz.

— **Midón Porter Vilmosnál vesz cipőt,** nyugodt lehet afelől, hogy lelkiismeretesen és jól lesz kiszolgálva, mert kizárólag elsőrangú gyártmányt kap, mely a legjobb bőrből készült. Porter cipői formájukat nem vesztik soha, a lábat nem kinozzák, szabásuk elegáns, a legújabb divatnak megfelelő. Bélelt téli cipők, férfiak, hölgyek és gyermekek részére, a legnagyobb választékban 2 frt 50 krtól 10 frtig! Keresse fel okvetlenül Porter Vilmos Nagy-Aruházát, a Szabadság-téren, ott pompás kiszolgálásban részesül.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszépitő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— **T. Üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadságtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— A n. é. hölgyközönséget** bizonyára érdekli, hogy Neumann J. elismert elsőrangú nődivatkalapüzletébe (Budapest, Kigó-utca 6.) oly meglepő szép, sikkes és izléses őszi és téli modellkalapok érkeztek, melyek általános föltűnést keltenek. A Neumann J. cég nem is kimél fáradságot és költséget, hogy minden idényben a legmodernebb újdonságokat megszerezze és t. vevői kalapszükségletüket e közkedvelt cégnél, a legdivatosabb kivitelben, mérsékelt áron fedezhessék.

A levélhordó gyilkosai.

(Tárgyalás a Kuria.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 8.

Furfangosan kieszelt, kegyetlen módon gyilkolták meg és rabolták ki, mint ismeretes, Burger Károly pénzeslevélhordót Kolozsvárott, múlt év január hó 15-én. A gyilkosságot Friedrich Ferenc és Szöcs Gyula asztaloslegények Szabó István vendéglőssel együttesen hajtották végre fényes nappal.

Friedrich a gyilkosságot megelőző napon egy 4 koronás postautalványt adott föl a saját címére, így módon a lakására csalta a levélhordót, ott Szöcsrel együtt baltával leütötte, aztán kirabolta. Szabó a pénzt adta a véres vállához.

Friedrich, mielőtt a levélhordó megjelent a lakásban, a háziasszonyát is elakarta tenni a láb alól, de ez a gáztette nem sikerült.

Egy harmadik bűntett is terheli Friedrich lelkét: hogy ugyancsak múlt év januárjában meggyilkolta és kirabolta Ignácz Mártonnét. Mindezeket kívül váltóhamisítással is vádolják.

Mind a három gonosztevő hurokra került, s a kolozsvári esküdtbírósg két napon keresztül tárgyalta a borzalmas részletekben bővelkedő bűnesetet.

A tárgyaláson Friedrich azzal védekezett, hogy ő a levélhordót megölni nem akarta, csak elkábítani, Szöcs azt állította, hogy ő az áldozathoz hozzá sem nyult, csak a pénzesutalványt írta alá. A két vádlottat ekkor szembeállították, s Friedrich szemébe mondta Szöcsnek, hogy a mikor a levélhordó már a földön hevert, még üveggel beverte a fejét. Szöcs ezt tagadta, mire Friedrich iszonyúan káromkodni kezdett:

— Ugy menekedjek meg az akasztófától — kiáltotta, — hogy igaz, a mit mondok!

A harmadik vádlott, Szabó István, mindent konokul tagadott.

A bíróság hosszas tanácskozás után Friedrich Ferencet halálra és ötven korona pénzbírságra, Szöcsöt 8 évi fegyházra, Szabó Istvánt pedig 15 évi fegyházra ítélte.

Szöcs az ítéletben megnyugodott, míg Friedrich és Szabó semmisségi panaszt jelentettek be.

A panasszal ma foglalkozott a kir. kuria I. büntető tanácsa; előadó Szeghes Ignác bíró volt, aki részletesen ismertette az ügyet.

Nagy Emil dr. Friedrich védője rövid, lendületes beszédben kérte a kuriát, hogy Friedrich büntetlen előlétele való tekintettel alkalmazza a 92. §-t és a halálos ítéletet változtassa át életfogytig tartó fegyházra.

Weisz Ödön dr., Szabó István védője szintén az enyhítő szakasz alkalmazását kérte.

Ezután a bíróság tanácskozássra vonult vissza.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az aradi gyermekrontó felelőzése. Az aradi járásbírósg tudvalevőleg három heti fogház büntetést mért Hallósy László volt városi segédtsztre erkölcsstelen üzelméért. Hallósy az ítélet ellen felelőzést adott be, mely most érkezett a törvényszékhez. A másodfoku ítéletet a törvényszék felelőviteli tanácsa fogja meghozni.

§ A lekenyerezett Bartha Miklós. A „Magyar Szó” című politikai napilap, 1900. december 30-án megjelent számában azt a tanácsot adta Bartha Miklósnak, hogy ne erkölcsbíráskodjék, hanem tisztázza inkább magát a szocialisták vádjai alól, amely szerint Széll Kálmán bizonyos váltó-formalitások közt lekenyerezte volna 80.000 koronával. Bartha sajtópórt indi-

tott a nevezett lap ellen, melynek közleményeért a vezércikk írója, Zsoldos László hírlapíró vállalta el a felelősséget. A hosszán, majdnem két évig tartott vizsgálat után most került ez érdekes sajtópórt a törvényszék tárgyalására. A tárgyaláson, melyen Ruttkay István bíró elnökölt, a panaszos és a vádlott is személyesen megjelent. Zsoldos László, az inkriminált cikk szerzője több tanút nevezett meg annak bizonyítására, hogy Bartha Miklósnak politikai és publicisztikai érintetlensége joggal volt kétségbe vonható. E bizonyítás során, mint a panaszos: terhelő körülményekre, felhívta a vádtanács figyelmét ifj. Szász Károly marosvásárhelyi tanárnak, néh. Szász Domokos kolozsvári ev. ref. püspök fiának, továbbá özv. Szász Domokosnénak a vallomására. Ifj. Szász Károly, mint állítólag fültanu, azt vallotta a vizsgálóbíró előtt, hogy Bartha Miklós egy alkalommal fölkereste Szász Domokost a lakásán. Ekkor azt az ajánlatot tette neki, hogy amennyiben az erdélyi ev. ref. egyház bizonyos javait a „Mutual” biztosító intézetnél biztosítja, akkor ő — Bartha — a biztosító intézettől az ügylet megkötése után neki járó 60.000 forint közvetítési díjat megfizeti a püspökkel s aztán Szász Domokos — jegyezte volna meg — a 30.000 forintot jótékony alapítványokra adhatja. A püspök nem fogadta el ezt az ajánlatot, mire Bartha rögtön távozott Szász Domokos lakásáról, akinek egyébként politikai ellentele is volt. A magánvádló ellentezte a Szász-eset bizonyítását, azonban a vádtanács elrendelte azt. Érdekes részlete volt a tárgyalásnak, hogy Széll Kálmán miniszterelnök kihallgatását, mit egyaránt kért a vád és védelem, a bíróság megtagadta s aztán úgy határozott, hogy Zsoldost vád alá helyezte. A tárgyalás még ebben az évben sorra kerül a törvényszék, mint sajtóbírósg előtt.

§ Megbűntetett rágalmazó. Zámboi Istvánt kinek egész sereg rágalmazási pórt folyt már az aradi bíróság előtt, a járásbírósg ma Fényes Kálmán és Simon Jenő ügyédek ellen elkövetett rágalmazásáért kétszáz korona pénzbírságra ítélte.

§ „Büdöske kisasszony.” Négy évvel ezelőtt történt, hogy a gömörmezei gerlicfalvi református lelkész kisasszony lánya szerelmi bánatában nem a kutba ugrott, hanem Amerikába ment. Ott szenvedte el csalódásának minden kínját, míg egy szép napon arra ébredt, hogy teljesen meggyógyulva ismét szeretett falucskájában van. A honvágy hozta-e őt vissza régi faluhelyére, vagy talán más valami, az nem egészen bizonyos. A kisasszony kalandját valahogy megtudta egy odaváló tanító, a „Rozsnyói Híradó”-nak egyébként szorgalmas tárcáírója. Mi sem természetesebb, hogy ily érdekes kaland hallatára írói vénája a tanító urat nem hagyta nyugodni. Büdöske kisasszony címen három tárcát írt a rozsnyói lap számára. Amolyan „igaz történet”-nek indult a szerelmes kisasszony kalandjának megírása. Meg is íródott. Csak az volt a baj, hogy az igaz történet egy cseppet sem felelt meg a valóságnak. A szereplőkre még valahogy rá lehetett ismerni, de már az például, hogy a kisasszonyt Miska nevű kocsisa kísérte volna a hosszú uton s hogy az új világon rövid négy esztendő alatt nem kevesebb mint kilenc gyermeknek adott volna életet, ez már éppenséggel nem felelt meg a valóságnak.

Miután még egyéb tévedésekben is leledzett az igaz történet, a dologból sajtópórt lett. Ennek eredménye pedig az, hogy a tanító urat nyomtatvány útján elkövetett rágalmazás miatt 200 koronával megváltható husz napi fogházra ítélte a löcsei kir. törvényszék. Hogy jól ítélte, azt megmutatta most a kassai kir. ítélőtábla, mely az elsőfoku ítéletet helybenhagyta.

NAPIREND.

Oktober 9. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Dénes vértanú. — Protestáns naptár: Dénes vértanú. — Görög-keleti naptár (szeptember 26.): János. — A nap két 5 óra 55 perckor, nyugszik 5 óra 6 perckor. — A hold két 0 óra 53 perckor, nyugszik 10 óra 25 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11½—12½ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1½—2½ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége mellett Bástorem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hűvös, száraz.

Oktober 9. A délmagyarországi tanító-egylet maros-melléki fiókkörének őszi rendes közgyűlése Orcifalván. — Az aradi korcsolyázó-egylet választmányi ülése délelőtt 11½ órakor.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 8.

Déltőzsde. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátozott. Kedvező irányzat mellett 30.000 métermázsza került forgalomba, szilárdan tartott áron. Egyéb gabonanemek kedvezők. Időjárás hűvös.

Zárás 12 órakor:

Buza októberre	7.18 — 7.19
Buza 1903. áprilásra	7.30 — 7.31
Rozs októberre	6.39 — 6.41
Rozs 1903. áprilásra	6.46 — 6.47
Zab októberre	5.84 — 5.85
Zab 1903. áprilásra	6.10 — 6.11
Tengeri 1903. májusra	5.60 — 5.61
Repce augusztusra	11.70 — 11.80

Zárás 5 órakor:

Buza októberre	7.20 — 7.21
Buza 1903. áprilásra	7.32 — 7.33
Rozs októberre	6.42 — 6.43
Rozs 1903. áprilásra	6.50 — 6.51
Zab októberre	5.90 — 5.91
Zab 1903. áprilásra	6.10 — 6.11
Tengeri 1903. májusra	5.60 — 5.61
Repce augusztusra	—

Zárás 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	684.—
Magyar hitelrészvény	723.—
Leszámitolóbank részvény	450.—
Rima-Murányi vasúti részvény	490.50
Oszták-magyar államvasúti részvény	712.—
Közuti vasút	622.—
Városi villamos vasút részvény	327.—

S z e s z ü z l e t.

— Október 8. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 1280—13— korona mmásanként.

Jó izlésű

papírnemű-különlegességek.

Alkalmi vételek

könyvekben.

Író és rajzszeretek.

Z E N E M Ű V E K.

Üzleti-könyvek.

Festészeti-kellékek

feltűnő olcsó árakban

Révész Nándor,

könyv-, zenemű- és papírkereskedése

Arad, Szabadság-tér 20. sz. Telefon 265.

Pontos kiszolgálás.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Aradmegye és Aradváros összes állami és magánhivatalainak, intézeteinek, testületeinek, egyesületeinek, gyári és ipari vállalatának, takarékpénztárai és szövetkezeteinek, társasköreinek és asztaltársaságainak vezetőihez azt a tiszteletteljes kérést intézzük: legyenek szivesek az Aradi Közlöny nagy képes naptárának most készülő címtára részére, melyet kiváló gondallal igyekezzünk összeállítani, az illető hivatal vagy egyesület és vállalat tisztikarának (elnökségének, igazgatóságának, választmányának stb.) szóval minden alkalmazottjának teljes névsorát — az állás megjelölésével — egy hét lefolyása alatt az Aradi Közlöny szerkesztőségének címére megküldeni.

— ALAPITTATOTT 1793. —

Probst Károly és Társai

Aradon, Atzél Péter-utca 3. sz.

Francia, angol női divat-különlegességek és kelengye
árúház.

Nagy választék kész női-confectionban.

1902. SAISON. 1902.

A női ruházat terén arra nézve, hogy mi a divat, mérvadó a bevásárlónk által creált cikkek, melyek áruosztályunkban a nagy közönség fogyasztására beérkeztek.

Részünkről mindent elkövettünk, hogy csakis helyes és lehetőleg különleges cikkeket szerezzünk cégünk számára, mi csakis úgy volt elérhető, hogy állandó bevásárlási telepeket létesítettünk Páris és Londonban.

Az olcsóbb szerű cikkekben is számottevő választékot nyújthatunk és így a delicat, valamint a praktikus izlés egyenlően van képviselve.

Áruosztályunkban mérsékelt árak mellett divat és fekete lyoni selyem szövetek, posztók, synteline divat szövetek és nobilis diszítések vásárolhatók.

Ruházati osztályunkban megrendelhetők a legapartab séta és alkalmi öltözékek, costumok, színházi belépők és matineeek.

Confekció osztályunkban a legmodernebb paletok, jaquettek, téli felöltők, double és divat-gallérok.

Külön osztály: Vászón, fehérnemű, teljes kelengyék kiállítása.

Mindezek szíves megtekintése a nagyrabecsült közönség és vevőink rendelkezésére áll.

Külföldi tisztelettel:

Probst Károly és Társai,

ARADON.

Alapított 1793-ik évben.

CSARNOK.

Jegyzetek

az aradi vár ostromáról.

Írta: Galaszi Kovács Ernő,

[21]

1848-49. honvédmegny.

(Folytatás.)

Midőn valamennyi új-aradi csapatok át jöttek a Maroson s a mint említém az én a zászlóaljam volt az utolsó, amint mi is átjöttünk a lerakott padlókon. Nagy Jenő őrnagyom nekem hagyta meg, hogy a padlókat a jégről felszedessem és a Maros innenső partjára rakassam.

Ezen megbízás engem kellemetlenül érintett, miután embereim és pedig minden ok nélkül egész napon át nem érkeztek és a hidegben álltak. De a parancsnak engedelmeskedni kellett; a fegyvereket gulába rakattam és megkezdtem a pallók felszedését és a Maros partjára való lerakását.

Ezen munka eltartott egy óráig, a midőn az idő is már esteledni kezdett.

Ekkor én a századot felállítottam, és indulni akartunk be Aradra, midőn észrevettem, hogy az ellenség előcsapattja már a Maros tulsó partján van és kezdett bennünket lövöldözni.

Ekkor körül néztem magamat, vizsgáltam a helyzetet és meglepetésemre az egész Marosvonalon az én századomon kívül még csak őrszemet sem láttam!

Itt hagyta fedezetlenül Gaál az egész Marosvonalat, midőn tudta, hogy az ellenség nyomunkban van és a Maros folyó úgy be van

fagyva, hogy ott mehetnek azon át, a hol akarnak.

Felismertem a veszély nagyságát, és mindannak dacára, hogy embereim egész nap éheztek és hogy rendeletem nincsen, elhatároztam, hogy én innen századommal nem távozok el és védelmezni fogom minden erőmből a Maros átjárását.

Azután eszembe jutott, hogy mi történik, ha én valamivel előbb elvégzem a padlók felszedését és gondatlanul, mint a többiek, bemelegyek Arad városába, a mint Nagy Jenő őrnagyom nekem meg is hagyta.

Az ellenség minden akadály nélkül utánunk jön Aradra és ott bennünket megöle, szétkerget és Arad városát valamennyi ostrom ágyunk és készleteinkkel együtt elfoglalja.

Ez lett volna azután a koronája a hibáknak, a miket eddig hadparancsnokaink elkövettek.

Ezen eset azután jellemezte a nagy tudomány és stratégikus Gaál parancsnokunkat, a kitől annyit remélt és várt a szorongatott Arad.

En tehát ilyen kritikus helyzetben el nem hagyhatam a Maros partjának védelmét, hanem inkább életmet áldoztam volna, mintsem védtelenül, szabadon hagyjam a Maros átjáróját az ellenség előtt.

Ekkor azután szétszórtam a századomat a Maros partján a Winkler börtörtől le a molnár házak felé jó hosszú vonalban és meghagytam embereimnek, hogy a Maroson való átkelését az ellenségnek, minden áron megakadályozzák.

Azután Szárnyasi másodőrmesteremet beküldtem Aradra Gaál ezredesnek jelenteni, hogy az ellenség már itt van a nyakunkon és küldjön azonnal megfelelő csapatokat a Maros védelmére.

Harc a Maroson keresztül.

Az ellenség csakhamar nagy számban jelent meg előttünk elkezdett reánk hevesen völdözni, sőt még egy ágyut is hozott ellenünk.

Igy folyt egy darabig a kölcsönös tüzelés de nem történt semmi intőzkedés, se pedig erősítés hozzánk nem érkezett.

Végre nagy robajjal vágat hozzánk egy ágyu üteg, hat sugár és két vetágyuval Flachsberg tüzérfőhadnagy vezénylete alatt, ki az ágyukat lemozdonyoztatta és megkezdte a tüzelést az ellenségre.

Erre az ellenségnek az egy ágyuja azonnal elhalgatott, de egy röppentyű üteget hozott ellenünk és a kölcsönös tüzelés folytán csak hamarjába Aradon néhány és Új-Aradon is három ház állott lángban, amelyek kísértetiesen világították meg az égbolozatot és volt láрма és jajgatás a házakban.

Az ellenség azonban a Maroson át nem jött; ha ez történik, az én hosszú vonalra szétszórt századommal nem tudtam volna őket fentartani.

Végre, midőn az idő már egészen sötét lett, a kölcsönös tüzelés megszűnt, embereink patrónjainkat mind el lötték, jött valahára egyetlen egy honvéd század a vonal védelmére!

Mi ez az ágyuk és a vonal védelmére? De embereim egész nap nem ettek, a fő pedig, hogy töltenyeiket mind ellőtték, a századomat össze állítom, kik közül csak kettő volt gyengén megsebesülve, hogyvégre valahára bemelessék Aradra.

Amint ezt Flachsberg tüzér főhadnagy meglátta, hogy én embereimmel őt itt akarom hagyni, elkezdett lármázni, hogy most éjnek idején, midőn a Maros jegén át lehet mindenhol jönni, hogy tudom az ágyukat itt hagyni, mert most jött egy század kevés az ágyuk védelmére és a támadás ellenében.

Átláttam, hogy neki nagyon is igaza van! De mit csináljak? Embereim éhesek, kimerültek; de ha töltenyeik lettek volna, úgy még is itt maradok.

De így lehetetlen és célnélküli lett volna az itt maradásom!

Mondhatom, hogy igen fel voltam indulva látván, hogy mily hanyag és tehetetlen a vezérletünk, midőn az ellenség már előttünk áll. — Ha én szabadakaratom és jószántomból itt nem maradok és az ellenséget vissza nem tar-

tom, most Arad városában lehetett volna az ellenség. Ezt tettem minden rendelet nélkül hazafiúi kötelességből. — Ha kenyeret és töltenyeiket kaphattam volna, még ezután is itt maradok, de így nem lehetett s elindultam a századommal a városba, szerencsére bizva az itteni ágyukat.

Beérve a városba, hol keressém én most éljnek idején a zászlóaljamat; ben a városban a legnagyobb zavar volt; mindenki iparkodott menekülni.

Elmentem a városházához és annak szobájában helyeztem el embereimet, az élelmes Lehooky őrmesteremet pedig elküldtem, hogy azonnal szerezzén kenyeret és töltenyeiket, ami úgy éjfélig meg is történt és azután pihenttettem embereimet a másnapi nagy akcióra.

(Folytatása következik.)

Nemzeti színház.

Bérlet 9. sz.

Páratlan.

Csütörtökön, 1902. évi október hó 9 én:

A napfogyatkozás.

Bohózatos operette 3 felvonásban. Írta és zenéjét szer-zette: Ifj. Bokor József.

SZEMÉLYEK:

Csalavalahaj	Sarkadi A.	Palm rston	Szabó József.
Azra, leánya	Rózsa Lili.	Smitt, nevelő	Győre Alajos.
Kinkán	Füredi J.	Mariska	Karácsonyi.
Dümbürgin	Polgár S.	Főpap	Pápai József.
Csicska, neje	Pajor Agnes.	Tengerész	Gőzön Béla.

Kezdete este 7 órakor.

NYILTTÉR.*

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

tánciskolámat

folyó évi november hó 8-án, saját tánc-termemben megnyitom.

A midőn ezt az igen tisztelt szülők és a táncot tanulni óhajtó ifjuság szíves tudomására hozom, egyszersmind tisztelettel megemlítem, hogy tánciskolámban

diák, hivatalnok, kereskedő és gyermek
colonnekat

fogok szervezni.

Beiratások eszközölhetők lakásomon, Teleki-utca 5. szám alatt.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve vagyok

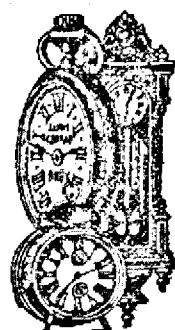
tisztelettel:

Buday Ida,

1743

okl. tánc-tanítónő, Teleki-utca 5.

(Kérlek csengetni.)

Jó órákat olcsón

Küld 3 évi írásbeli jótállás
mellett privát vevőknek

Konrád János

órágyára,

aranyárak kivitelű háza

BRÜX, 270. sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra frt 3.75.

Valódi ezüst rem. óra frt 5.80.

Valódi ezüst láncz frt 1.20.

Nickel ébresztő óra frt 1.95.

Czégem a cs. és kir. birodalmi czimerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem, valamint ezernyi elismerő levél van birtokomon. 1900

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Pályázati hirdetés.

A diósgyőri magyar kir. vas- és aczélgár telephelyén (a gyár foglalkoztat 5000 munkást) lévő egyedüli vendéglő részére egy szerény és jártas

vendéglő-kezelő

szerződés mellett való felvételre kerestetik, ki a konyhát és dohánytőzsdét is saját számlájára vállalni tartozik. A szerződés egyelőre egy próba-évre terjed, amely azonban meghosszabbítható, esetleg kölcsönös 3 havi felmondás mellett megszüntethető. A vendéglőstől személyes üzletgyakorlás követeltetik. A jelentkező ajánlkozók közül a szabad választás joga fenntartatik. Írásbeli ajánlatok, melyekben a szerződési feltételek ismerete kiemelendő, 400 korona bántpénzzel legkésőbb folyó 1902. évi október hó 20-ig nyitva vagy zártan hozzánk nyújtandók be. A megválasztott vendéglős köteles állását 1902. évi december hó 1-én elfoglalni és óvadék fejében a fogyasztási szövetkezet pénztárába 4000 koronát készpénzben, vagy alkalmas értékpapírokban letenni. A vendéglő-kezelő az összes italműveket a fogyasztási szövetkezettől tartozik átvenni, mely italok után az azokat terhelő fogyasztási adó levonásával 10, azaz tíz százaléknál kimérési illetékben részesül. A múlt 1901. évi forgalom italművekben 110—120,000 kor. volt. A szerződési feltételek a szövetkezeti igazgatóságnál megtekinthetők. Személyes jelentkezés kívánatos; bővebb felvilágosítás írásbelileg kapható.

Diósgyőr-Gyártelep, 1902. évi október hó 6-án.

A diósgyőri m. kir. vas- és aczélgár és köszönbánya alkalmazottai fogyasztási szövetkezete.

1752

1055—1902. I. számhoz.

Hirdetés.

A földmívelésügyi m. kir. Minister ur. önmagyméltósága az 1902. évi szeptember hó 27-én kelt 55429—VI./2 számú rendeletével a Nagy-Kamarás telepes községben épített iskola berendezésének beszerzését 3103 korona 20 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkák kivitelének biztosítása céljából az 1902. évi október hó 20-ik napjának délelőtti 10 órájára az aradi kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkákat és szállítás végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (az ajánlati költségvetéssel együtt) a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyi alkalommal inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bántpénz csatolandó.

A szóban forgó munkákra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Aradon, 1902. évi október hó 4-én.

1738

M. kir. államépítészeti hivatal.

TELEFON 506.

TELEFON 506.

A „BOHOLTI” ásványvíz

melyet több egyetemi tanár és 10 aradi orvos is megvizsgált, gyomorfájás, vérszegénység ellen, továbbá mint étvágygerjesztő a legjobbnak bizonyult. Borral, melynek színét nem változtatja, igen ízletes. Rendkívül olcsóságánál és kitűnő hatásánál fogva egyetlen egy család asztaláról se hiányozzék.

Kapható minden fűszerkereskedésben.

Főraktár

LANDAU MÓRNÁL

Boczkó-utca 9. szám.

1638

5 üvegtől kezdve házhoz is szállítatik.

Gurahonezi portlandcement

egyedüli magyar gyártmány, mely a magyar mérnök- és építész-egylet által megszabott normáit 60—70 százalékkal felülmúlja, rendkívül finom őrlésben, kis és nagy mennyiségben, gyári áron kapható

Krisán János Arad, nagyváradi-ut 12. és

Az Arad-csanádi Egyesült Vasutak

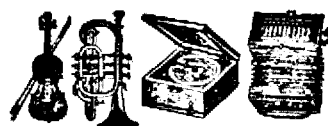
szertáránál

Arad Állomás mellett.

Megrendeléseket az Arad-csanádi Egyesült Vasutak központi irodája is elfogad és a cementet kívánatra házhoz szállítja.

274

Vámmentes szállítás!

C. G. Schuster jun.

nagy hangszergyára

Markneukirchen,

(Szászország) 1717

Alapított 1824. évben.

519. számú hangszer katalogus ingyen.

Cserét engedélyez.

Számos elismerő okirat Ausztria-Magyarország minden részéből.

Tessék levelet pontosan címezni!

Feltűnő eredmény érhető el

a Hajós-féle

Ibolya-Crème

használatát által, mely egy pár nap alatt elmulaszt Szépiő, májfolt, bírcs, bőrvörösséget és mindennemű arczfoltosságot. E remek ártalmatlan cosmeticus szer a bőrben teljesen felszívódik, minek következtében a hatás bámulatos gyorsasággal áll be.

==== Nappal is használható! ====

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon aranyérmekkel kitüntetve.

Ára egy tégelynek 50 kr.

Ibolya-crème szappan 35 Kr. Ibolya hölgypor fehér, róza és orém színben egy drb. 60 krajczár.

Ibolya tej (Eau de Violette de Hajós) egy üveg 50 krajczár.

== Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól! ==

Bevásárlásnál csakis HAJÓS féle készítményeket tessék elfogadni.

Olcsóbb ajánlat, mint hamisítvány visszautasítandó!

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Aradon: Vojtek Kálmán, Tábor Gyula, Pécskán: Adler Gy. Lajos, Simándon: Csiky Lukács gyógyszerész úrknál.

Rozsnyay-féle

chinin czukorka, chinin csokoládé

== pályakoszorozott készítmény. ==

gyermeknek láz, hideglelés, váltóláz ellen kitűnő sikerrel alkalmazható. **Nem keserű!** Csak akkor valódi, ha a csomagoló papiros Rozsnyay Mátyás névalírása olvasható.

Fényő illat.

Különösen alkalmas a szoba levegőjének felfrissítésére és tisztítására.

Egy üveg 1 kor. 50 fillér.

Hasis-Collodium.

Kitűnő, minden más szert felülmúló hatású tyukszem és bőrkeményedés ellen.

Egy üveg ára 70 fillér.

Kitűnő minőségű likőr eszenciák, melynek segítségével pár perc alatt zamatos, finom likőrt készíthetünk.

Barack
Anizette
Benedictine

Cacao blanc
Chartreuse
Curacao

Cseresznye
Maraschino
Kávé

Császárkörte
Vanillia
Zeller

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszerházban

Aradon, Szabadság-tér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Nebántsvirág 2.

En pontos voltam, de nem találtam. Vártam levelét de hiába. Legyen kegyes írjon — mert mint jeleztem, levele érdekel. 5026

Egy kis páholy

minden negyedik napra páratlan bérletre kapható. Bővebbet Nagykőrut 5. sz. 1749

Fenyő-ág.

Levelét hiába várom. Ha levelet 10 én nem kapok, úgy én okvetlen írok e napon. 5027

Eladó

Óvár utca 5. sz. alatt egy Singer varrógép és egy hosszú zongora rendkívül olcsón. 1756

Kezdő.

Ma délután küldjön levélért. 5024

Gazdasági szolgálatot

keres, ügyes és gyakorlott gazda, ki előkelő gazdaságban volt alkalmazásban. — Czim a kiadóhivatalban. 1755

Csillag.

3 napi távollét után ma üdvözlöm és kérem szíves levelét. Biztosítom a legnagyobb discrecióról és pontosságról. 5025

Egy kis Wertheim-szekrényt

keresek megvételre. Levélbeli ajánlatokat méret és árral a kiadóhivatal „B. G.” jelige alatt továbbít. 6629--902.

Hirdetmény.

Mely által közhirre tétetik, hogy

Battonya m.-városban

a legközelebbi

országos vásár

folyó 1902. évi október hó 25-ik szombati és 26-ik vasárnapi napjain

fog megtartatni.

Az első (szombati) napon az állat vásár, a második (vasárnapi) napon a belső kirakodó vásár veszi kezdetét. — Mindenféle állatok felhajthatók.

Kelt Battonyán, 1902. év október hó 10-én.

A községi előljáróság.

Saját gyártmányu

elősmert jó szerkezetű

Borpréseket,

Borszivattyukat,

Szőlő zuzókat

ajánlanak

1728

Solymos testvérek

gépgyár, vas- és fémöntőde

Arad, Kölcsey-utca 6--7.

Eladó!

Zaránd mezővárosban

egy

gőzmalom,

szilárd épület, 3 pár kőre járó, koptató, választórosta, trieur és olajsatuval

szabad kézből eladó.

Értekezhetni: Burdán János tulajdonossal Szinityén, utolsó posta Zaránd. 1751

Szabó üzlet.

Van szerencsénk Aradváros és környéke uri közönségének becses tudomására hozni, miszerint

Aradon, Szabadság-tér 3. sz. ház I-ső emeletén egy, a modern igényeknek megfelelő

uri-szabó üzletet

nyitottunk.

1781

Elvállaljuk őszi öltözékeknek a legújabb divat szerinti elkészítését jutányosan, szolid, elegans és pontos kivitelben.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

Martits és Pak.

Zálogcédukat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árrban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb

1746

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

Telefon 322.

Első rendű hasított

Tölgy

szőlőkarók

6 és 7 láb hosszúságban kaphatók a legjutányosabb árrban a ter-novai állomáson.

Klein B. Vilmos

Arad Petőfi-utca 1. sz.

A karók kocsival is elvihetők a a tuczi országút melletti rak-tárból. 704

Villanyos házi csengő

bevezetést,

Villanyos házi csengő

javitást,

Villanyos csengő

évi jókarban tartást,

Házi telephon

szereleést szakszerűen és jutányosan készít 1782

Kalmár József

villanyműszerész, kerékpár és varrogépraktár és javító műhelye

ARAD, Salacz-utca 2.

2362—1902. tlvvi szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

Az uj-aradi m. kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Weisz Adolf uj aradi lak's végrehajthatónak, Főale Éva székesuti lakos végrehajtást szenvedő elleni 336korona 91 fil. tőke-követelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az uj-aradi kir. járásbíróság területén lévő, és a székesuti 154. sz. tjkvben A. I. 1., 2. és 5. sor (305—306), 1183., 2828. hrsz. ingatlanokra 1387 kor., továbbá a székesuti 737. sz. tjkvben A. I. 2—6. sor, 1976., 2296., 2552., 2675. és 3329 hrsz. ingatlankra 2993 koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árrban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi november hó 6-ik napján délelőtti 9 órakor Székesuton a község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 138 korona 70 fillért és 299 korona 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 8338. sz. a kelt igazság-ügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Uj-Aradon, 1902. évi julius hó 23. napján.

Az uj-aradi kir. jbróság, mint telekkönyvi hatóság.

Szokolay,

kir. jbró.

1754

MINDEN HOLGYNEK
SZÜKSÉGES ARCBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A
FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világba elterjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszűntet azeplőt májfoltot, bőrrákát (mitesser) és minden arcztisztatlanságot. Massazsához használva eltüntet redőket, himlőhelyet stb.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek címeres védjeggyel vannak lezárva.

Kamisitványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona.

Margit szappan 70 fillér.

Margit poudert 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferencz, Boros-Sebesen: Zangeri Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Palotán: Nagy Albert, Csérmén: Berkes Ármán, Elekén: Ifj. Pekker István, Földeskon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István, Gyorokon: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevermesen: Schlögl Pál, Kun-ágotán: Fejes Lajos, Kurticsen: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi Ferencz, Mező-Kovácskúszán: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Hanzócs Ádám, Nagy-Zerinden: Vály Géza, Ó-Pécskán: Roksztin János, Pankotán: Posevitz Gusztáv, Pityarosen: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Simándon: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hauszler Sándor, Tanczon: Kuntz János, és Uj-Aradon: Ternajgo Géza urak gyógyszerárakban.